ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 2000

Vyhlásené: 23. 11. 2000 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

385

ZÁKON

z 5. októbra 2000

o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

PRVÁ ČASŤ
ZÁKLADNÉ USTANOVENIA

§ 1
Predmet zákona

Tento zákon upravuje postavenie sudcov, ich práva a povinnosti, vznik a zánik funkcie sudcu, disciplinárnu zodpovednosť sudcov, platové pomery sudcov a ich nároky po skončení výkonu sudcovskej funkcie. Upravuje aj postavenie prísediacich z radov občanov (ďalej len „prísediaci“).

Postavenie sudcu a prísediaceho

§ 2

(1) Sudca je predstaviteľ súdnej moci. Právomoc súdu sudca vykonáva na nezávislom a nestrannom súde oddelene od iných štátnych orgánov.

(2) Sudca je pri výkone svojej funkcie nezávislý a zákony a iné všeobecne záväzné právne predpisy vykladá podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia; rozhoduje nestranne, spravodlivo, bez zbytočných prieťahov a len na základe skutočností zistených v súlade so zákonom.

(3) Sudca je pri výkone svojej funkcie viazaný len

a) Ústavou Slovenskej republiky a zákonom,

b) medzinárodnou zmluvou, ak tak ustanovuje Ústava Slovenskej republiky alebo zákon,

c) nálezom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

(4) Za podmienok ustanovených osobitnými predpismi[1]) je sudca viazaný aj právnym názorom, ktorý vyslovil vo svojom rozhodnutí súd vyššieho stupňa.

§ 3

(1) Sudca rozhoduje v senáte alebo ako jediný sudca, ak tak ustanovuje zákon. Zákon ustanovuje, kedy sa na rozhodovaní senátov zúčastňujú aj prísediaci. Predsedom senátu môže byť len sudca.

(2) Sudcovia a prísediaci sú si pri rozhodovaní rovní.

§ 4

(1) Zákon poskytuje sudcom a prísediacim ochranu pred neoprávnenými zásahmi do ich činnosti.

(2) Štát zabezpečuje nezávislosť sudcov aj ich hmotným zabezpečením.

DRUHÁ ČASŤ
SUDCOVIA

PRVÁ HLAVA
POSTAVENIE SUDCU

Prvý diel
Predpoklady na voľbu sudcu a voľba sudcu

§ 5
Predpoklady na voľbu sudcu

(1) Za sudcu môže byť zvolený občan, ktorý

a) v deň zvolenia dosiahol vek aspoň 30 rokov,

b) získal právnické vzdelanie absolvovaním magisterského štúdia na právnickej fakulte vysokej školy v Slovenskej republike alebo má uznaný[2]) alebo nostrifikovaný doklad o získaní právnického vzdelania absolvovaním štúdia rovnakej úrovne na vysokej škole v zahraničí,[3])

c) má plnú spôsobilosť na právne úkony a je zdravotne spôsobilý na výkon funkcie sudcu,[4])

d) je bezúhonný a jeho morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu sudcu bude riadne vykonávať,

e) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,

f) zložil odbornú justičnú skúšku,

g) úspešne absolvoval výberové konanie.

(2) Za odbornú justičnú skúšku podľa tohto zákona sa považuje aj advokátska skúška, prokurátorská skúška, notárska skúška a odborná skúška komerčného právnika. So súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky môže minister spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „minister“) odpustiť vykonanie odbornej justičnej skúšky u toho, kto je preukázateľne vedeckou alebo inou významnou osobnosťou v odbore práva a najmenej 20 rokov je činný v právnickom povolaní.

(3) Predpoklady na voľbu sudcu uvedené v odseku 1 písm. c) až e) a podmienku štátneho občianstva Slovenskej republiky musí sudca súčasne spĺňať po celý čas trvania funkcie sudcu.

(4) Bezúhonný občan na účely tohto zákona je občan, ktorý nebol právoplatne odsúdený za úmyselný trestný čin. Bezúhonnosť sa preukazuje výpisom z registra trestov[5]) nie starším ako tri mesiace.

Voľba sudcu a jeho volebné obdobie

§ 6

Sudcu volí Národná rada Slovenskej republiky (ďalej len „národná rada“) na návrh vlády

Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na štyri roky. Po uplynutí tohto volebného obdobia ho národná rada volí na návrh vlády za sudcu bez časového obmedzenia.

§ 7

Vláda podá národnej rade návrh na voľbu sudcu na štyri roky, len ak ide o osobu, ktorá spĺňa predpoklady uvedené v § 5 ods. 1 a 2 a súhlasí so svojím zvolením za sudcu a s pridelením na vopred určený súd.

§ 8

(1) Sudca zvolený na štyri roky podá, ak mu v tom nebránia závažné dôvody, najneskôr 150 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov od zloženia sudcovského sľubu písomné vyhlásenie, že súhlasí s voľbou za sudcu bez časového obmedzenia. Vyhlásenie podá predsedovi súdu, na ktorom vykonáva funkciu sudcu. Ak sudca také vyhlásenie bez závažných dôvodov nepodá, platí, že o voľbu za sudcu bez časového obmedzenia sa neuchádza. Jeho funkcia zanikne uplynutím štyroch rokov odo dňa zloženia sudcovského sľubu.

(2) Predseda súdu vypracuje po podaní vyhlásenia sudcu návrh hodnotenia sudcu za celé obdobie výkonu funkcie sudcu. Sudca má právo o návrhu hodnotenia sa vyjadriť a žiadať jeho doplnenie alebo spresnenie.

(3) Návrh hodnotenia sudcu spolu s vyjadrením sudcu predloží predseda okresného súdu predsedovi krajského súdu. Predseda krajského súdu zabezpečí prerokovanie návrhu hodnotenia, a to aj záporného návrhu predsedu súdu, v sudcovskej rade za prítomnosti sudcu.

(4) Predsedovia súdov vyššieho stupňa zabezpečia predloženie a prerokovanie návrhov hodnotenia sudcov a vyjadrenia o nich, ak ide o sudcov vyšších súdov.

(5) Príslušná sudcovská rada spolupracuje pri hodnotení sudcu tak, že po vypočutí hodnotiteľa a sudcu návrh hodnotenia sudcu schváli, zmení alebo doplní. S konečným hodnotením musí byť sudca oboznámený.

(6) Najneskôr 120 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov od zloženia sudcovského sľubu predložia predsedovia súdov vyšších stupňov návrh spolu s hodnotením sudcu Ministerstvu spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo“).

(7) Minister predloží návrh vláde spolu s hodnotením sudcu najneskôr 90 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov od zloženia sudcovského sľubu aj so svojím stanoviskom k voľbe sudcu.

(8) Vláda predloží národnej rade svoj návrh najneskôr 60 dní pred uplynutím lehoty štyroch rokov odo dňa zloženia sudcovského sľubu. K návrhu sa pripojí aj hodnotenie sudcu.

(9) Ak je návrh vlády na zvolenie sudcu do funkcie sudcu bez časového obmedzenia záporný, so stanoviskom vlády a s dôvodmi oboznámi minister sudcu. Sudca má právo, aby k takému návrhu bolo pripojené jeho písomné vyjadrenie.

§ 9

(1) Národná rada si môže vyžiadať stanovisko Rady sudcov Slovenskej republiky k predloženému návrhu na voľbu sudcu bez časového obmedzenia. Ak je návrh vlády na zvolenie sudcu do funkcie sudcu bez časového obmedzenia záporný, stanovisko Rady sudcov Slovenskej republiky si vyžiada vždy.

(2) Národná rada volí sudcov bez časového obmedzenia s účinnosťou odo dňa nasledujúceho po uplynutí štvorročného volebného obdobia. Ak národná rada nezvolí sudcu bez časového

obmedzenia, funkcia sudcu zaniká.

(3) Ak bol sudca už raz ustanovený alebo zvolený do funkcie sudcu bez časového obmedzenia a funkcie sa vzdal podľa § 19, funkcia mu zanikla podľa § 11 ods. 3, alebo bol z funkcie sudcu odvolaný podľa § 18 ods. 2 písm. a), nová voľba do funkcie sudcu bez časového obmedzenia je pri splnení podmienok uvedených v § 7.

§ 10

(1) Po svojom zvolení skladá sudca tento sľub: „Sľubujem na svoju česť a svedomie, že sa budem spravovať Ústavou Slovenskej republiky a zákonmi, budem ich vykladať podľa svojho najlepšieho vedomia a svedomia a v súlade s nimi a svoju funkciu budem vykonávať nezávisle, nestranne a spravodlivo.“.

(2) Odmietnutie zloženia sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou má za následok zánik funkcie.

(3) Zloženie sľubu sudca neopakuje, ak bol zvolený znova. To neplatí, ak ide o prípad uvedený v § 9 ods. 3.

(4) Sudca skladá sľub do rúk predsedu národnej rady a potvrdzuje ho svojím podpisom.

(5) Dňom zloženia sľubu sa sudca ujíma funkcie.

Druhý diel
Pridelenie, dočasné pridelenie a preloženie sudcu

§ 11
Pridelenie sudcu na výkon funkcie na určitý súd

(1) Sudcu prideľuje na výkon funkcie na určitý súd, ak ďalej nie je ustanovené inak, minister na základe jeho predchádzajúceho súhlasu s voľbou za sudcu a s pridelením na určitý súd.

(2) Na Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) prideľuje sudcu na základe jeho predchádzajúceho súhlasu minister so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky. Na najvyšší súd môže byť pridelený len sudca, ktorý dovŕšil vek 35 rokov.

(3) Ak sudca odvolá svoj súhlas s pridelením na určitý súd, funkcia sudcu zaniká, ak nemožno sudcu pri zohľadnení jeho oprávnených záujmov prideliť s jeho súhlasom na iný súd.

(4) Pridelenie sudcu na výkon funkcie na určitý súd sa uskutoční dňom voľby.

Dočasné pridelenie sudcu

§ 12

(1) Na zabezpečenie riadneho chodu súdnictva možno sudcu s jeho súhlasom dočasne prideliť na výkon funkcie na iný súd. Vykonávanie funkcie na dvoch súdoch je vylúčené s výnimkou výkonu funkcie sudcu disciplinárneho súdu.

(2) Sudcu zvoleného bez časového obmedzenia možno s jeho súhlasom dočasne prideliť na využitie skúseností

a) na ústredný orgán štátnej správy súdov alebo na inštitúciu, ktorá zabezpečuje vzdelávanie sudcov,

b) ako súdneho poradcu[6]) na Ústavný súd Slovenskej republiky,

c) do Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky, do Kancelárie Národnej rady Slovenskej

republiky a na Úrad vlády Slovenskej republiky.

(3) Sudcu možno s jeho súhlasom dočasne prideliť na súd vyššieho stupňa alebo na ústredný orgán štátnej správy súdov aj na účely prehlbovania kvalifikácie alebo zvyšovania kvalifikácie na výkon súčasnej alebo budúcej funkcie. Počas dočasného pridelenia na vyšší súd môže vykonávať funkciu sudcu len na tomto súde.

(4) Sudca počas dočasného pridelenia podľa odseku 2 písm. a) a c) a odseku 3 nemôže vykonávať funkciu sudcu; to neplatí, ak ide o pridelenie na súd vyššieho stupňa. Dočasné pridelenie sudcu podľa odsekov 2 a 3 sa však považuje za výkon funkcie sudcu.

(5) Dočasné pridelenie sudcu nesmie presahovať jeden rok v období troch rokov s výnimkou prípadu uvedeného v odseku 2 písm. a). Dočasné pridelenie podľa odseku 3 nesmie presahovať tri mesiace v období piatich rokov.

§ 13

(1) O dočasnom pridelení rozhoduje

a) minister, ak nie je ustanovené inak,

b) predseda najvyššieho súdu po dohode s ministrom, ak ide o dočasné pridelenie sudcu najvyššieho súdu alebo ak ide o dočasné pridelenie sudcu na najvyšší súd,

c) predseda krajského súdu, ak ide o dočasné pridelenie sudcu v rámci obvodu príslušného krajského súdu.

(2) Pred rozhodnutím o dočasnom pridelení si vyžiadajú stanoviská príslušných sudcovských rád.

§ 14
Preloženie sudcu na iný súd

(1) Minister môže preložiť sudcu na iný súd toho istého stupňa alebo na súd vyššieho stupňa len s jeho súhlasom.

(2) Preložiť sudcu na najvyšší súd možno len so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky.[7]) Na najvyšší súd možno preložiť len sudcu, ktorý dovŕšil vek 35 rokov.

(3) Na súd vyššieho stupňa sa sudca prekladá na základe výsledkov výberového konania a v súlade so zásadami funkčného postupu sudcov schválenými Radou sudcov Slovenskej republiky.

(4) Na súd nižšieho stupňa môže minister preložiť sudcu len na jeho žiadosť. Ak však ide o preloženie sudcu najvyššieho súdu na iný súd, na jeho preloženie je potrebné aj vyjadrenie Rady sudcov Slovenskej republiky.

(5) Bez súhlasu alebo bez žiadosti možno sudcu preložiť na iný súd toho istého stupňa alebo na nižší súd len na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu.

Tretí diel
Ustanovenie do vyššej sudcovskej funkcie a odvolanie z nej

§ 15
Ustanovenie do vyššej sudcovskej funkcie

(1) Do funkcie predsedu senátu vymenuje sudcu predseda príslušného súdu zo sudcov tohto

súdu na základe výsledkov výberového konania a po predchádzajúcom vyjadrení sudcovskej rady; na vymenovanie predsedu senátu najvyššieho súdu je potrebné aj vyjadrenie príslušného kolégia.

(2) Predsedu kolégia volia sudcovia príslušného kolégia tajným hlasovaním na päť rokov spomedzi predsedov senátov príslušného kolégia. Návrh môžu podať členovia kolégia a predseda súdu, ktorý návrhy predloží príslušnému kolégiu.

(3) Sudca okresného súdu je predsedom senátu okresného súdu odo dňa pridelenia alebo preloženia na okresný súd; ustanovenie odseku 1 sa na neho nevzťahuje.

(4) Predseda kolégia a predseda senátu nie sú predstaviteľmi správy súdov.

§ 16
Odvolanie a uvoľnenie z vyššej sudcovskej funkcie a jej zánik

(1) Predsedu senátu možno z funkcie odvolať na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu.

(2) Na návrh predsedu súdu alebo na návrh najmenej piatich členov kolégia rozhoduje o odvolaní predsedu kolégia kolégium tajným hlasovaním.

(3) Sudca bude na svoju žiadosť uvoľnený z funkcie predsedu senátu okrem predsedu senátu okresného súdu alebo predsedu kolégia najneskôr do dvoch mesiacov odo dňa, keď požiadal o uvoľnenie z funkcie. O uvoľnení rozhoduje predseda súdu.

(4) Dňom, keď bolo sudcovi doručené rozhodnutie o uvoľnení alebo odvolaní z funkcie, do ktorej bol vymenovaný podľa § 15 ods. 2, právo vykonávať túto funkciu zaniká.

(5) Funkcia predsedu senátu zaniká preložením predsedu senátu na súd vyššieho stupňa.

Štvrtý diel
Zánik funkcie sudcu

§ 17
Dôvody zániku funkcie sudcu

Funkcia sudcu zaniká

a) odvolaním z funkcie (§ 18),

b) vzdaním sa funkcie (§ 19),

c) pozbavením spôsobilosti na právne úkony alebo obmedzením spôsobilosti na právne úkony (§ 20 ods. 1),

d) stratou štátneho občianstva Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2),

e) zmenou trvalého pobytu mimo územia Slovenskej republiky (§ 20 ods. 2),

f) neodstránením dôvodov nezlučiteľnosti výkonu funkcie sudcu (§ 23 ods. 1),

g) odvolaním súhlasu s pridelením na určitý súd (§ 11 ods. 3),

h) nezložením sľubu alebo zložením sľubu s výhradou (§ 10 ods. 2),

i) vypovedaním sľubu (§ 151 ods. 4),

j) nezvolením za sudcu bez časového obmedzenia (§ 9 ods. 2),

k) nepodaním písomného vyhlásenia (§ 8 ods. 1),

l) smrťou.

§ 18
Odvolanie z funkcie sudcu

(1) Národná rada sudcu odvolá

a) na základe právoplatného odsudzujúceho rozsudku za úmyselný trestný čin,

b) na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu za čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom jeho funkcie.

(2) Národná rada môže sudcu odvolať, ak

a) jeho zdravotný stav mu dlhodobo nedovoľuje, najmenej však počas jedného roka, riadne vykonávať sudcovské povinnosti,

b) dosiahol vek 65 rokov.

(3) Návrh na odvolanie z funkcie sudcu podáva minister, u sudcov najvyššieho súdu predseda najvyššieho súdu. Národná rada odvolá sudcu podľa odseku 1 aj bez návrhu. O podanom návrhu podľa odseku 2 sa vyjadrí Rada sudcov Slovenskej republiky.

(4) Pred rozhodnutím o odvolaní z funkcie sudcu podľa odsekov 1 a 2 si národná rada vyžiada stanovisko disciplinárneho súdu.

(5) Dňom, keď bolo sudcovi doručené rozhodnutie o odvolaní, funkcia sudcu zaniká.

§ 19
Vzdanie sa funkcie sudcu

Sudca sa môže svojej funkcie vzdať písomným oznámením. Funkcia sudcu zaniká uplynutím troch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené národnej rade.

§ 20
Iné dôvody zániku funkcie

(1) Funkcia sudcu zaniká dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol sudca pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorým bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, a smrťou sudcu.

(2) Funkcia sudcu zaniká aj dňom straty štátneho občianstva Slovenskej republiky alebo zmenou trvalého pobytu mimo územia Slovenskej republiky.

§ 21
Nároky súvisiace so skončením výkonu funkcie sudcu

(1) Ak bol sudca odvolaný z funkcie sudcu podľa § 18 ods. 2 písm. a) alebo sa z týchto dôvodov vzdal funkcie sudcu, patrí mu za päť mesiacov od skončenia výkonu funkcie plat vo výške posledného základného platu. To neplatí, ak sudcovi patrí odchodné podľa odseku 2.

(2) Pri skončení výkonu funkcie sudcu po nadobudnutí nároku na starobný dôchodok alebo invalidný dôchodok patrí sudcovi odchodné vo výške základného platu, ak funkciu sudcu vykonával najmenej päť rokov. Táto výmera sa zvyšuje za každý ďalší skončený rok výkonu funkcie sudcu do dosiahnutia 20 rokov výkonu funkcie sudcu o 20 % základného platu sudcu a za každý ďalší skončený rok výkonu funkcie sudcu až do dosiahnutia 24 rokov výkonu funkcie sudcu o 50 % základného platu sudcu. Za 25. rok a za každý ďalší skončený rok výkonu funkcie sudcu

sa odchodné zvyšuje o jeden základný plat, najviac však do výšky desaťnásobku naposledy určeného základného platu sudcu.

(3) Odchodné sa vypláca najneskôr v deň splatnosti posledného platu sudcu. Odchodné sa kráti o sumu, ktorá zodpovedá nároku pri skoršom skončení výkonu funkcie sudcu, ak bolo odchodné vyplatené.

(4) Ak sudca zomrie alebo bol vyhlásený za mŕtveho, pozostalý manžel má nárok na vyplatenie 50 % z výšky odchodného, na ktorý by mal sudca nárok ku dňu úmrtia. Každé pozostalé dieťa s nárokom na sirotský dôchodok má nárok na vyplatenie 10 % z výšky odchodného, na ktorý by mal sudca nárok ku dňu úmrtia. Ak by výška odchodného pre pozostalého manžela a deti prevyšovala 100 % odchodného, výplata sa pomerne zníži pre každého z nich. Ak niet pozostalého manžela, nárok na vyplatenie 50 % odchodného prechádza na pozostalé deti sudcu. Ak sudca zomrie pri výkone funkcie sudcu alebo v súvislosti s ňou, odchodné sa vyplatí v plnej výške. Na nároky pozostalých sa toto ustanovenie vzťahuje, hoci sudca o dôchodok nepožiada.

(5) Odchodné sudcovi nepatrí, ak bol odvolaný z funkcie sudcu podľa § 18 ods. 1.

Piaty diel
Dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu

§ 22

(1) Sudca, ktorý je trestne stíhaný za úmyselný trestný čin alebo proti ktorému sa vedie disciplinárne konanie za čin, za ktorý môže byť odvolaný z funkcie sudcu, môže mať až do právoplatného skončenia súdneho alebo disciplinárneho konania a prípadne naň nadväzujúceho rozhodnutia národnej rady o odvolaní z funkcie sudcu dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu.

(2) O dočasnom pozastavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje

a) národná rada, ak ide o predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu,

b) predseda najvyššieho súdu, ak ide o sudcu najvyššieho súdu,

c) minister v ostatných prípadoch.

(3) Na rozhodnutie podľa odseku 2 písm. a) si národná rada vyžiada stanovisko Rady sudcov Slovenskej republiky. Rozhodnutie podľa odseku 2 písm. b) a c) môže Rada sudcov Slovenskej republiky do 30 dní od jeho oznámenia zrušiť.

(4) Sudca, ktorému je dočasne pozastavený výkon funkcie, má odo dňa pozastavenia nárok na plat vo výške 30 % základného platu. Takto poskytnutý plat sa zvyšuje o 10 % základného platu na každé vyživované dieťa, najviac však do výšky 50 % základného platu.

(5) Ak sa dočasné pozastavenie výkonu funkcie sudcu skončí, doplatí sa sudcovi rozdiel, o ktorý bol jeho funkčný plat skrátený; to neplatí, ak bolo konanie, za ktoré bol sudcovi dočasne pozastavený výkon funkcie, úmyselným trestným činom, za ktorý bol právoplatne odsúdený, alebo mu bolo za konanie, za ktoré bol výkon funkcie sudcu dočasne pozastavený, uložené disciplinárne opatrenie.

Šiesty diel
Nezlučiteľnosť a prerušenie výkonu funkcie sudcu

§ 23
Nezlučiteľnosť výkonu funkcie sudcu

(1) Výkon funkcie sudcu je nezlučiteľný s výkonom funkcie prezidenta Slovenskej republiky,

poslanca národnej rady, člena vlády, vedúceho alebo predsedu iného ústredného orgánu štátnej správy Slovenskej republiky, sudcu Ústavného súdu Slovenskej republiky, predsedu alebo podpredsedu Najvyššieho kontrolného úradu, prokurátora, príslušníka Slovenskej informačnej služby, príslušníka ozbrojených síl a iných ozbrojených zborov a s funkciou v orgánoch štátnej správy, územnej samosprávy a s funkciou v orgánoch právnických osôb, ktorým bol zverený výkon štátnej správy. Ak je sudca do tejto funkcie ustanovený a ak sa výkon funkcie sudcu neprerušuje podľa § 24 ods. 1 a 2, sudca je povinný do 15 dní od ustanovenia do tejto funkcie odstrániť dôvody nezlučiteľnosti. Inak funkcia sudcu zaniká.

(2) Sudca nesmie ďalej popri výkone funkcie sudcu zastávať žiadnu inú platenú funkciu, podnikať, ani vykonávať inú zárobkovú činnosť okrem správy vlastného majetku alebo majetku svojich maloletých detí, vedeckej, pedagogickej, literárnej, publicistickej a umeleckej činnosti za predpokladu, že taká činnosť nenarušuje riadny výkon funkcie sudcu a dôstojnosť sudcu a neohrozuje dôveru v nezávislosť a nestrannosť súdnictva. V prípade pochybností rozhodne o povinnosti skončiť túto funkciu alebo činnosť Rada sudcov Slovenskej republiky. Sudca môže vykonávať funkciu aj v stavovskej organizácii sudcov.

§ 24
Prerušenie výkonu funkcie sudcu

(1) Výkon funkcie sudcu sa prerušuje dňom, keď sa sudca stal prezidentom Slovenskej republiky alebo štátnym tajomníkom, vedúcim úradu ústredného orgánu pre oblasť štátnej správy súdov, alebo sudcom Ústavného súdu Slovenskej republiky.

(2) Výkon funkcie sudcu sa prerušuje aj dňom, keď sa sudca zaregistruje ako kandidát vo voľbách na prezidenta Slovenskej republiky, vo voľbách do národnej rady, alebo vo voľbách do orgánov územnej samosprávy. Prerušenie trvá ešte tri mesiace po vyhlásení výsledkov volieb, ak sudca nebol zvolený, alebo ešte tri mesiace po skončení výkonu funkcie, do ktorej bol vo voľbách zvolený.

(3) Minister preruší výkon funkcie sudcovi, ktorý pôsobí v medzinárodnej organizácii alebo v medzinárodných súdnych orgánoch zriadených na vykonanie medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, a ak mu táto činnosť bráni riadne vykonávať funkciu sudcu. Prerušenie nemôže trvať viac ako dve po sebe nasledujúce funkčné obdobia.

(4) Minister preruší výkon funkcie sudcovi, ktorý sa stal poberateľom starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, ak sa funkcie sudcu nevzdal a funkcia mu z iného dôvodu nezanikla.

(5) Minister po vyjadrení sudcovskej rady môže vyhovieť žiadosti sudcu o prerušenie výkonu funkcie sudcu z vážnych rodinných alebo osobných dôvodov. Prerušenie nemôže trvať viac ako päť rokov.

(6) Sudca, ktorému bol prerušený výkon funkcie sudcu pre niektorý z dôvodov uvedených v odsekoch 1 až 5, nemá v tom čase práva a povinnosti sudcu a nesmie vykonávať funkciu sudcu. Prerušenie podľa odsekov 2, 4 a 5 sa nepovažuje za výkon funkcie sudcu.

(7) Ak sa sudca chce znovu ujať výkonu funkcie sudcu, musí to oznámiť ministerstvu spravidla 60 dní vopred. Sudca sa ujme výkonu funkcie sudcu na súde, na ktorom naposledy vykonával funkciu sudcu.

(8) Sudca, ktorý je poberateľom starobného dôchodku alebo invalidného dôchodku, môže sa ujať na určitý čas výkonu funkcie sudcu, ak sa tak dohodne s predsedom príslušného súdu a príslušná sudcovská rada s tým súhlasí. Na súbeh starobného dôchodku s funkčným platom sa vzťahuje osobitný predpis.[8])

Siedmy diel
Vzťah sudcu a štátu

§ 25
Právne vzťahy sudcu

(1) Voľbou za sudcu vzniká a zánikom funkcie sudcu zaniká osobitný vzťah sudcu k štátu, z ktorého vyplývajú práva a povinnosti sudcu a štátu upravené týmto zákonom. Za štát v týchto vzťahoch koná ústredný orgán štátnej správy súdov, ktorého pôsobnosť upravuje osobitný predpis.[9])

(2) Výkon funkcie sudcu sa začína dňom zloženia sľubu a skončí sa v deň zániku funkcie sudcu alebo v deň prerušenia výkonu funkcie sudcu, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Osobný úrad sudcu vedie písomnosti týkajúce sa sudcu a výkonu jeho funkcie v osobnom spise sudcu. Sudca má právo byť oboznámený s obsahom osobného spisu a s tým, ak je jeho osobný spis predložený alebo odstúpený inému súdu alebo ústrednému orgánu štátnej správy súdov a s dôvodmi takého postupu. Osobný úrad sudcu poskytne sudcovi odpisy písomností, ktoré sú uložené v jeho osobnom spise, a umožní mu robiť si výpisy z písomností a fotokópie písomností uložených v jeho osobnom spise.

(4) Osobný úrad sudcu je súd, na ktorý bol sudca pridelený alebo preložený. Osobný úrad sudcu je ministerstvo, ak sudca prerušil výkon funkcie sudcu alebo ak je sudca alebo jeho pozostalý poberateľom príplatku alebo odchodného podľa tohto zákona.

(5) Sudcovi vystaví jeho osobný úrad preukaz sudcu dňom nástupu do výkonu funkcie. Sudca, ktorému bol výkon funkcie prerušený alebo ktorému bol dočasne pozastavený výkon funkcie sudcu, je povinný preukaz sudcu odovzdať osobnému úradu.

§ 26
Sudcovské rady a Rada sudcov Slovenskej republiky

(1) Sudcovské rady a Rada sudcov Slovenskej republiky zriadené podľa osobitného predpisu[10]) vystupujú aj na ochranu práv a oprávnených záujmov sudcov. Ak sa príslušná rada nevyjadrí alebo nerozhodne vo veciach, ktoré sú jej dané na vyjadrenie alebo rozhodnutie podľa tohto zákona, do 30 dní, postupuje sa ďalej bez jej vyjadrenia alebo rozhodnutia. Vyjadrenie alebo rozhodnutie príslušnej rady je však vždy potrebné, ak ide o pridelenie sudcu na najvyšší súd (§ 11 ods. 2), o preloženie sudcu na iný súd (§ 14) alebo o ustanovenie do vyššej sudcovskej funkcie (§ 15).

(2) Rada sudcov Slovenskej republiky po dohode s ministrom prijme zásady výberového konania, funkčného postupu sudcov na súd vyššieho stupňa a na ustanovenie do vyšších sudcovských funkcií, ako aj podrobnosti o obsahu a spôsobe hodnotenia sudcov a zásady sudcovskej etiky.

Ôsmy diel
Hodnotenie sudcu a výberové konanie

§ 27
Hodnotenie sudcu

(1) Hodnotenie sudcu sa uskutočňuje

a) u sudcu zvoleného na obdobie štyroch rokov v druhom roku výkonu funkcie sudcu a v súvislosti s návrhom na voľbu bez časového obmedzenia,

b) u sudcu zvoleného bez časového obmedzenia vždy po piatich rokoch výkonu tejto funkcie,

c) vždy v súvislosti s výberovým konaním,

d) ak sudca o hodnotenie požiada.

(2) Sudcu hodnotí predseda súdu, na ktorom sudca vykonáva funkciu sudcu, na základe

a) prieskumu rozhodovacej činnosti, plynulosti a dôstojnosti vedenia súdneho konania v hodnotenom období,

b) stanoviska odvolacích senátov,

c) vlastných poznatkov o činnosti hodnoteného sudcu.

(3) Prieskum podľa odseku 2 písm. a) vykoná komisia určená príslušnou sudcovskou radou.

(4) Sudca má právo k hodnoteniu sa vyjadriť a žiadať o jeho doplnenie alebo spresnenie. Ak predseda súdu jeho námietkam nevyhovie, rozhodne o námietkach príslušná sudcovská rada.

(5) V súvislosti s podaním návrhu na voľbu sudcu bez časového obmedzenia predseda súdu vypracuje len návrh hodnotenia. Ďalej sa postupuje podľa § 8 ods. 2 a 3.

(6) Ak ide o hodnotenie v súvislosti s výberovým konaním na súd vyššieho stupňa, členmi prieskumnej komisie podľa odseku 2 písm. a) sú najmenej dvaja sudcovia súdu vyššieho stupňa, ktorých určí príslušná sudcovská rada.

(7) Ak sudca požiada o hodnotenie v súvislosti so skončením výkonu funkcie sudcu a s jeho obsahom nesúhlasí, môže podať námietky do 15 dní odo dňa doručenia hodnotenia predsedovi súdu, ktorý hodnotenie vypracoval. Ak predseda súdu podaným námietkam nevyhovie, môže sa sudca obrátiť v rovnakej lehote na disciplinárny súd.

Výberové konanie

§ 28

(1) Predseda súdu, na ktorom je zriadená sudcovská rada, vyhlasuje výberové konanie na obsadenie voľného miesta sudcu; to neplatí, ak voľné miesto sudcu možno obsadiť justičným čakateľom.

(2) Výberové konanie na voľné miesto funkcie sudcu sa vyhlasuje verejne, najmenej 30 dní vopred. Výberového konania sa môže zúčastniť ten,

a) kto má odbornú justičnú skúšku alebo inú skúšku uznanú podľa § 5 ods. 2 za odbornú justičnú skúšku alebo

b) kto súčasne žiada o uznanie skúšky uvedenej v § 5 ods. 2, alebo

c) ktorému bola odborná justičná skúška odpustená (§ 5 ods. 2).

(3) Výberovým konaním na funkciu sudcu sa overujú schopnosti, odborné znalosti, zdravotný stav, psychická vyrovnanosť a ďalšie skutočnosti, ktoré je potrebné alebo vhodné overiť vzhľadom na povahu povinností sudcu. Výberové konanie sa uskutočňuje bez ohľadu na pohlavie, rasu, vieru, náboženstvo, politické či iné zmýšľanie uchádzačov, ich národný alebo sociálny pôvod, príslušnosť k národnosti alebo k etnickej skupine.

(4) Výberové konanie na obsadenie voľného miesta predsedu senátu súdu vyššieho stupňa sa vyhlasuje pre sudcov príslušného súdu.

(5) Výberové konanie na postup na súd vyššieho stupňa sa vyhlasuje pre všetkých sudcov.

(6) Výberové konanie podľa odsekov 4 a 5 sa vyhlasuje najmenej 15 dní vopred.

§ 29

(1) Výberové konanie uskutočňuje výberová komisia zložená z predsedu výberovej komisie a zo štyroch členov. Členov výberovej komisie vymenúva predseda súdu na návrh príslušnej sudcovskej rady. Predsedu komisie volia členovia komisie spomedzi seba. Výberová komisia je uznášaniaschopná, ak sa hlasovania zúčastnia aspoň štyria jej členovia. Jej rozhodnutie je platné, ak zaň hlasovala nadpolovičná väčšina všetkých jej členov.

(2) Výberová komisia zhodnotí výsledok výberového konania a určí poradie uchádzačov, ktoré verejne oznámi a predloží predsedovi súdu. Poradie uchádzačov je pre predsedu súdu záväzné. Na návrh predsedu súdu môže Rada sudcov Slovenskej republiky udeliť výnimku z poradia uchádzačov; po udelení výnimky je poradie uchádzačov konečné.

(3) Výberové konanie uskutočňuje výberová komisia zriadená podľa odseku 1 na súde vyššieho stupňa. Pri rozhodovaní prihliada na vyjadrenie sudcovskej rady toho súdu, v ktorého obvode vykonáva uchádzač o postup na súd vyššieho stupňa svoju funkciu.

DRUHÁ HLAVA
ZÁKLADNÉ POVINNOSTI SUDCU A ZÁKLADNÉ PRÁVA SUDCU

§ 30
Základné povinnosti sudcu

(1) V občianskom živote, pri výkone funkcie sudcu, aj po jeho skončení sa sudca musí zdržať všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Obmedzenia štátneho funkcionára pri výkone štátnej funkcie podľa osobitného predpisu[11]) sa vzťahujú primerane aj na sudcu.

(2) V záujme záruky nezávislosti a nestrannosti výkonu sudcovskej funkcie je sudca povinný najmä

a) presadzovať a obhajovať nezávislosť súdnictva a jeho dobrú povesť,

b) odmietnuť akýkoľvek zásah, nátlak, vplyv alebo žiadosť, ktorých cieľom by mohlo byť ohrozenie nezávislosti súdnictva,

c) nenechať sa pri výkone svojej funkcie ovplyvniť záujmami politických strán, politických hnutí, verejnou mienkou alebo oznamovacími prostriedkami,

d) vystupovať nezaujato a k stranám alebo k účastníkom konania pristupovať bez ekonomických, sociálnych, rasových, etnických, sexuálnych alebo náboženských predsudkov,

e) dbať svojím správaním na to, aby jeho nestrannosť nebola dôvodne spochybňovaná,

f) dodržiavať pravidlá sudcovskej etiky.

(3) Sudca nesmie od strán alebo od účastníkov konania alebo od ich právnych zástupcov okrem prípadov ustanovených v zákonoch o konaní pred súdmi[1]) jednostranne prijímať alebo poskytovať im informácie alebo rokovať s nimi o skutkovej podstate prejednávanej veci alebo o procesných otázkach, ktoré na ňu môžu mať vplyv.

(4) Sudca je povinný vykonávať svoje povinnosti svedomito, v pridelených veciach konať plynulo bez zbytočných prieťahov; vždy upozorniť predsedu súdu na neprimeraný počet pridelených vecí, ak zjavne hrozí, že ich nemôže vybaviť bez zbytočných prieťahov.

(5) Sudca je povinný plniť svoje povinnosti riadne a včas aj v prípade povolenia práce

v domácom prostredí. Rovnako je povinný vykonávať nariadenú pohotovosť a výkon funkcie nadčas v súlade s rozvrhom práce.

(6) Sudca je povinný využívať určené pojednávacie dni a tak zabezpečovať riadne a včasné vybavovanie pridelených vecí.

(7) Sudca zodpovedá za neprehlbovanie svojich odborných vedomostí a podľa okolností aj za nevyužitie ponúknutých možností na vzdelávanie. Sudca je povinný prispievať svojimi znalosťami a schopnosťami pri odbornej príprave justičných čakateľov a funkčne mladších sudcov. Využiť znalosti a schopnosti sudcu pri odbornej príprave na zvyšovanie a prehlbovanie odbornej úrovne sudcov, justičných čakateľov a ďalších zamestnancov súdov možno iba s jeho súhlasom a ak tomu nebráni plnenie jeho povinností pri výkone súdnictva.

(8) Sudca nemá právo štrajkovať a nesmie konať tak, aby akýmkoľvek spôsobom znemožňoval činnosť súdnictva.

(9) Sudca nesmie byť členom žiadnej politickej strany ani politického hnutia, ani vykonávať aktívnu politickú činnosť v politických stranách alebo v politických hnutiach.

(10) Sudca je povinný zachovávať mlčanlivosť, a to aj po zániku funkcie sudcu, o veciach, o ktorých sa dozvedel pri výkone funkcie, ak nebol tejto povinnosti zbavený podľa tohto zákona alebo osobou, v ktorej záujme túto povinnosť zachováva. Z vážnych dôvodov a so súhlasom sudcu je oprávnený zbaviť sudcu tejto povinnosti aj predseda súdu, a ak ide o predsedu súdu, predseda jeho bezprostredne vyššieho súdu, ak ide o predsedu najvyššieho súdu, predseda národnej rady. Tejto povinnosti zachovávať mlčanlivosť nemôže byť zbavený vo veciach hlasovania. Sudcu však nemožno nútiť, aby vypovedal ako svedok o veciach, o ktorých sa dozvedel pri výkone funkcie sudcu. Sudca je aj po zbavení povinnosti zachovávať mlčanlivosť povinný dbať na oprávnené záujmy účastníkov konania.

(11) Sudca je povinný zdržať sa verejného vyslovovania svojho názoru o veciach prejednávaných súdmi.

§ 31
Písomné vyhlásenie sudcu

(1) Sudca je povinný podať do 30 dní odo dňa, keď sa ujal funkcie sudcu, a počas jej výkonu vždy k 31. marcu kalendárneho roka osobnému úradu písomné vyhlásenie, v ktorom uvedie,

a) či spĺňa podmienky podľa § 23,

b) aké funkčné alebo iné požitky mu plynú z činností a funkcií podľa § 23.

(2) Súčasťou údajov o funkciách a činnostiach podľa odseku 1 sú aj tieto ďalšie údaje:

a) ak ide o funkcie a činnosti označené v Ústave Slovenskej republiky alebo v tomto zákone za nezlučiteľné s funkciou sudcu, údaj o tom, kedy a ako sa ich vykonávanie skončilo alebo sa skončí,

b) názov a sídlo právnickej osoby a meno, priezvisko a bydlisko fyzickej osoby, pre ktorú sudca vyhlásenie podáva, činnosť alebo funkciu vykonáva,

c) vyčíslenie príjmov dosiahnutých v uplynulom kalendárnom roku z funkcií a činností, v ktorých bude ten, kto vyhlásenie podáva, pokračovať aj po ujatí sa výkonu funkcie sudcu.

(3) Sudca je povinný oznámiť

a) každú zmenu v skutočnostiach, ktoré podľa odsekov 1 a 2 uviedol vo svojom vyhlásení,

b) každú funkciu alebo činnosť, ktorú začal alebo bude vykonávať po ustanovení do funkcie

sudcu.

(4) Oznámenie podľa odseku 3 treba podať do 30 dní odo dňa, keď táto skutočnosť vznikla.

§ 32
Majetkové priznanie

(1) Sudca je povinný počas celého obdobia výkonu funkcie sudcu deklarovať svoje majetkové pomery

a) do 30 dní odo dňa, keď sa ujal výkonu funkcie sudcu,

b) do 31. marca každého kalendárneho roka pôsobenia vo funkcii sudcu.

(2) Povinnosť podľa odseku 1 sa vzťahuje na všetok majetok sudcu, pričom majetkové priznanie musí obsahovať údaje o

a) nehnuteľnom majetku,

b) hnuteľných veciach,

c) majetkových právach a iných majetkových hodnotách.

(3) Majetok uvedený v odseku 2 písm. a) sa neoceňuje a majetok uvedený v odseku 2 písm. b) a c) sudca na účely majetkového priznania ocení cenou obvyklou, pričom sa tento majetok v majetkovom priznaní uvedie len vtedy, ak jeho súhrnná hodnota je vyššia ako 500 000 Sk. Majetok v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov sa na tieto účely delí rovnakým dielom, ak osobitný predpis neustanovuje inak.[12])

(4) Súčasťou majetkového priznania sudcu je aj čestné vyhlásenie sudcu, že nemá vedomosť o takých príjmoch osôb žijúcich s ním v spoločnej domácnosti,[13]) ktoré možno považovať za nezdanené príjmy alebo za príjmy z nestatočných zdrojov.

(5) Údaje o majetkových pomeroch deklarovaných podľa odsekov 1 a 2 sa oznamujú predsedovi príslušnej sudcovskej rady, alebo ak ide o predsedu sudcovskej rady, predsedovi Rady sudcov Slovenskej republiky, ktorí zabezpečia vyhodnotenie majetkových priznaní v príslušnej rade na účely zistenia prírastku majetku sudcu a ich uchovávanie. Súčasne sa tieto údaje oznamujú aj ministrovi.

(6) Na výzvu orgánu uvedeného v odseku 5, najmä ak sú odôvodnené pochybnosti o pravdivosti deklarovaných údajov, sudca je povinný predložiť majetkové priznanie, aj ak ide o majetok podľa odseku 2 písm. b) a c), ktorého súhrnná hodnota je nižšia ako 500 000 Sk.

(7) Ustanoveniami odsekov 1 až 6 nie je dotknutá deklaračná povinnosť predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu podľa osobitného predpisu.[14])

§ 33
Konanie vo veciach písomného vyhlásenia sudcu a majetkového priznania sudcu

(1) Ak sudca nepodá včas písomné vyhlásenie podľa § 31 alebo majetkové priznanie podľa § 32, vyzve ho predseda príslušnej sudcovskej rady, alebo ak ide o predsedu sudcovskej rady, predseda Rady sudcov Slovenskej republiky, aby dodatočne splnil takú povinnosť, najviac však v lehote 30 dní.

(2) Minister, príslušná sudcovská rada, alebo ak ide o jej predsedu, Rada sudcov Slovenskej republiky preskúmajú úplnosť písomného vyhlásenia a majetkového priznania a v prípade potreby vyzvú sudcu, aby ich v lehote najviac 30 dní v potrebnom rozsahu spresnil alebo doplnil.

(3) Ak sa na základe vyhodnotenia majetkového priznania podľa § 32 ods. 5 zistia u sudcu majetkové prírastky, ktoré zjavne presahujú súhrn jeho platových pomerov a iných vyčíslených príjmov [§ 31 ods. 2 písm. c)], sudca je povinný na základe výzvy ministra, príslušnej sudcovskej rady, alebo ak ide o predsedu sudcovskej rady, predseda Rady sudcov Slovenskej republiky vysvetliť alebo preukázať ich pôvod. Na splnenie tejto povinnosti určí sudcovi primeranú lehotu, ktorá nesmie byť dlhšia ako 60 dní.

(4) Nesplnenie niektorej z povinností uvedených v odsekoch 1 až 3 sudcovská rada, alebo ak ide o jej predsedu, Rada sudcov Slovenskej republiky oznámi spolu s podnetom orgánu príslušnému na podanie návrhu na začatie disciplinárneho konania; tým nie je dotknuté oprávnenie týchto orgánov podať návrh aj bez podnetu (§ 136 ods. 2). Rovnako sa postupuje, ak sudcovská rada, alebo ak ide o jej predsedu, Rada sudcov Slovenskej republiky nepovažuje splnenie preukaznej povinnosti podľa odseku 3 za dostatočné a má dôvodné pochybnosti o statočnosti pôvodu majetkového prírastku sudcu alebo o hodnovernosti ním preukazovaných skutočností týkajúcich sa pôvodu majetkového prírastku. Ďalej sa postupuje podľa § 115 až 135.

§ 34
Základné práva sudcu

(1) Každý sudca má právo voliť a byť volený za člena sudcovskej rady príslušnej pre obvod súdu, do ktorého je pridelený na výkon svojej funkcie, a prostredníctvom nej sa podieľať na správe súdnictva.

(2) Sudca má právo na prideľovanie vecí podľa rozvrhu práce tak, aby ich mohol prejednať a rozhodnúť bez zbytočných prieťahov. Ak sudca namieta, že nie sú mu veci prideľované takým spôsobom a ak predseda súdu jeho námietkam nevyhovie, rozhodne o nich príslušná sudcovská rada.

(3) Sudca, ktorý vedie súdne pojednávanie, rozhoduje o tom, či je možné v priebehu pojednávania uskutočňovať obrazové záznamy, obrazové prenosy alebo zvukové prenosy. Pri zachovaní povinnosti mlčanlivosti má sudca právo publikovať odborné právne problémy vzťahujúce sa na právoplatne rozhodnutú vec.

(4) Sudca má právo zakladať záujmové stavovské organizácie sudcov a združovať sa v nich; ich cieľom je presadzovať a ochraňovať práva a záujmy sudcov, ich nezávislosť a podporovať profesijné vzdelávanie. Činnosť v takejto organizácii nemôže byť na ujmu sudcu. Združovanie sudcov podľa osobitného predpisu[15]) nie je tým dotknuté.

(5) Sudca má v odôvodnených prípadoch právo na zabezpečenie ochrany svojej osoby, svojich rodinných príslušníkov a svojho obydlia, ak o to správu súdu požiada; takisto má právo na bezplatné poskytnutie primeraných prostriedkov na zabezpečenie ochrany alebo náhrady nákladov takej ochrany.

(6) Bez súhlasu sudcu nemožno zverejňovať jeho tvár a bydlisko; to sa vzťahuje aj na rodinných príslušníkov sudcu, ak je to potrebné na účinnú ochranu sudcu a jeho rodiny a rodinní príslušníci s tým súhlasia. Sudca má právo aj na primerané utajenie údajov o jeho osobe a jeho rodine.

TRETIA HLAVA
PREHLBOVANIE A ZVYŠOVANIE KVALIFIKÁCIE SUDCU

§ 35
Vzdelávanie sudcu

(1) Sudca má právo na zabezpečenie podmienok systematického a bezplatného vzdelávania po

celý čas výkonu svojej funkcie, na bezplatné poskytovanie právnych predpisov, odbornej literatúry a informácií nevyhnutných na riadny výkon funkcie sudcu.

(2) Vzdelávanie sudcov zabezpečuje ministerstvo, vysoké školy a ďalšie vzdelávacie inštitúcie po dohode s ministerstvom. Základné smery obsahového zamerania odborného vzdelávania sudcov na príslušný kalendárny rok určí Rada sudcov Slovenskej republiky.

(3) Sudcovia, ktorí sa podieľajú na organizácii vzdelávania a na lektorskej činnosti pre sudcov a zamestnancov správy súdov, majú právo na odmenu za túto činnosť, ak ju vykonávajú nad rámec svojich povinností v rozhodovacej činnosti.

§ 36
Prehlbovanie kvalifikácie

(1) Prehlbovaním kvalifikácie sa rozumie systematické odborné vzdelávanie sudcov s cieľom priebežne si udržiavať, zdokonaľovať a dopĺňať požadované vedomosti a schopnosti potrebné na výkon funkcie sudcu v príslušnom odbore alebo na výkon lektorskej činnosti.

(2) Na prehlbovanie kvalifikácie patrí sudcovi študijné voľno v potrebnom rozsahu; za ten čas patrí sudcovi funkčný plat.

§ 37
Zvyšovanie kvalifikácie

(1) Zvyšovaním kvalifikácie sa rozumie nadobudnutie vedomostí a zručností potrebných na výkon funkcie sudcu na súde vyššieho stupňa, na výkon osobitnej špecializácie alebo na výkon riadiacej funkcie v správe súdov.

(2) Zvyšovaním kvalifikácie sa ďalej rozumie ďalšie vysokoškolské štúdium v odbore potrebnom na výkon funkcie sudcu, vykonanie rigoróznej skúšky, ako aj iné špeciálne štúdium na vysokých školách alebo na iných výchovno-vzdelávacích zariadeniach v Slovenskej republike alebo v zahraničí, ak sú za také uznané.

(3) Na žiadosť sudcu môže predseda súdu so súhlasom príslušnej sudcovskej rady a v prípade zvyšovania kvalifikácie v zahraničí aj so súhlasom ministra vydať rozhodnutie o súhlase so zvýšením kvalifikácie sudcu, ak je toto zvýšenie kvalifikácie v súlade s požiadavkami na výkon funkcie. Rozhodnutie o zvýšení kvalifikácie obsahuje

a) určenie oblasti a spôsobu zvýšenia kvalifikácie,

b) podmienky zvyšovania kvalifikácie,

c) funkčné miesto alebo dôvod, pre ktorý sa zvýšenie kvalifikácie požaduje,

d) čas platnosti vydaného súhlasu.

(4) Sudcovi patrí študijné voľno na základe potvrdenia vzdelávacieho zariadenia o oblasti a dĺžke trvania štúdia

a) v rozsahu potrebnom na účasť na vyučovaní,

b) dva dni na prípravu a na vykonanie každej skúšky,

c) desať dní na prípravu a na vykonanie záverečnej skúšky,

d) desať dní na vypracovanie a obhajobu diplomovej alebo inej záverečnej práce.

(5) Počas študijného voľna podľa odseku 4 patrí sudcovi funkčný plat.

§ 38
Náklady kvalifikácie

(1) Náklady súvisiace s prehlbovaním kvalifikácie a so zvyšovaním kvalifikácie sudcu uhrádza správa súdov.

(2) Sudca je povinný nahradiť úplne alebo čiastočne náklady zvyšovania kvalifikácie, ak nedodržal podmienky určené v rozhodnutí podľa § 37 ods. 3; to neplatí, ak funkcia sudcu zanikla podľa § 18 ods. 2 písm. a) alebo ak sa sudca vzdal funkcie zo zdravotných dôvodov alebo z vážnych osobných dôvodov. O povinnosti a výške náhrady rozhodne príslušný predseda súdu. Proti jeho rozhodnutiu je prípustné odvolanie, o ktorom rozhodne ministerstvo. Na konanie sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

ŠTVRTÁ HLAVA
PODMIENKY NA VÝKON FUNKCIE SUDCU

Prvý diel
Týždenný pracovný čas a denná pracovná doba

§ 39

(1) Týždenný pracovný čas sudcu je najviac 40 hodín.

(2) V rámci rozvrhu práce si sudca určuje svoju dennú pracovnú dobu po dohode s predsedom súdu v závislosti od množstva a naliehavosti vecí pridelených na rozhodnutie, s primeraným zreteľom aj na pracovný čas zamestnancov súdu.

§ 40
Pohotovosť a výkon funkcie nadčas

(1) Sudca je povinný v záujme zabezpečenia plnenia úloh súdu podľa osobitných predpisov[1]) vykonávať nariadenú pohotovosť a počas pohotovosti aj výkon funkcie nadčas v súlade s rozvrhom práce. Sudcovi patrí za výkon funkcie nadčas náhradné voľno.

(2) Nariadená pohotovosť sa vykonáva v čase určenom rozvrhom práce. Nariadená pohotovosť sa začína po skončení dennej pracovnej doby a skončí sa pred začiatkom dennej pracovnej doby v nasledujúcom pracovnom dni alebo pred začiatkom pracovnej doby v pracovnom dni, ktorý nasleduje po dni pracovného pokoja. Ak to vyžadujú okolnosti, začiatok a koniec pohotovosti možno určiť odchylne.

(3) Sudcovi nemožno určiť pohotovosť bez jeho súhlasu častejšie ako raz za štyri týždne. Pohotovosť môže trvať najviac sedem po sebe nasledujúcich kalendárnych dní.

§ 41
Miesto výkonu funkcie

(1) Sudcovi môže predseda súdu na základe jeho žiadosti písomne povoliť, aby vykonával svoju funkciu v úradných miestnostiach súdu len v pojednávacie dni a vo zvyšnom týždennom pracovnom čase plnil funkčné povinnosti v domácom prostredí, alebo môže vymedziť čas, v ktorom je sudca povinný byť prítomný na súde. Pojednávacie dni možno určiť len na pracovné dni v týždni.

(2) V prípade nedostatočného výkonu funkcie sudcu alebo pre porušenie sudcovských povinností zruší predseda súdu písomne povolenie podľa odseku 1 s uvedením dôvodu.

(3) K rozhodnutiu podľa odsekov 1 a 2 si predseda súdu vyžiada vyjadrenie sudcovskej rady a vezme do úvahy aj stanovisko príslušných predsedov senátov a predsedov kolégií.

Druhý diel
Pracovná cesta v súvislosti s výkonom funkcie sudcu a náhrada výdavkov

§ 42

(1) Pracovnou cestou v súvislosti s výkonom funkcie sudcu (ďalej len „cesta“) sa rozumie čas od nástupu sudcu na cestu do iného miesta, než je sídlo súdu, na ktorom vykonáva funkciu sudcu, vrátane času výkonu činnosti, ktorá je účelom cesty sudcu v mieste cieľa cesty, až do návratu sudcu z tejto cesty.

(2) Zahraničnou cestou sa rozumie čas od nástupu na cestu zo Slovenskej republiky do zahraničia, čas výkonu činnosti, ktorá je účelom cesty sudcu v zahraničí, a cesta späť do Slovenskej republiky.

(3) Sudcu vysiela na cestu, ak nie je ustanovené inak, predseda súdu na čas nevyhnutnej potreby. Predseda súdu určí miesto nástupu a miesto cieľa cesty, čas jej trvania, spôsob dopravy a miesto skončenia cesty.

(4) Ak ide o cestu, ktorú vyžadujú procesné úkony vo veci, ktorá je sudcovi pridelená na rozhodnutie, sudca oznámi jej vykonanie predsedovi súdu v primeranej lehote pred jej uskutočnením; sudca v oznámení o ceste uvedie skutočnosti podľa odseku 3. Predseda súdu pridelí sudcovi na túto cestu služobné motorové vozidlo s vodičom. Predseda súdu môže zmeniť podmienky vykonania takej cesty, ak sú zjavne neprimerané povahe úkonu, ktorého vykonanie sudca oznámil, alebo ak už je služobné motorové vozidlo pridelené na inú cestu; rozhodnutím o zmene je sudca viazaný.

(5) Na cestu mimo sídla súdu, ktorá bude trvať viac ako tri pracovné dni, môže predseda súdu vyslať sudcu len s jeho súhlasom. To sa vzťahuje aj na vyslanie v záujme prehlbovania a zvyšovania kvalifikácie. Vyslanie môže sudca odmietnuť vždy, ak by v dôsledku cesty bolo zmarené vykonanie už nariadených procesných úkonov.

(6) Sudca má právo použiť vnútroštátne dopravné prostriedky prvej triedy. Ak sudca požiada o vykonanie cesty v tuzemsku vlastným motorovým vozidlom s výnimkou služobného motorového vozidla súdu, predseda súdu jeho žiadosti vyhovie, ak tomu nebránia vážne dôvody a ak je vozidlo poistené.

(7) Osobitné podmienky pre sudcov na výkon funkcie podľa § 53 až 55 nie sú týmto dotknuté.

§ 43
Náhrada výdavkov súvisiacich s cestou

(1) Sudcovi patrí náhrada výdavkov súvisiacich s cestou uskutočnenou podľa § 42 alebo ak to ďalej upravuje tento zákon. Pri poskytovaní náhrady výdavkov sa postupuje podľa osobitného predpisu.[16])

(2) Ak sudca vykoná cestu, ktorá súvisí s výkonom funkcie v rámci sídla súdu, považuje sa za cestu s nárokom na náhradu preukázaných výdavkov. Ak sa bydlisko sudcu nachádza v mieste sídla súdu, cesta z miesta bydliska do sídla súdu a späť sa nepovažuje za cestu s nárokom na náhradu preukázaných výdavkov.

§ 44
Náhrada výdavkov pri preložení a dočasnom pridelení

(1) Ak je sudca preložený na iný súd v záujme zabezpečenia výkonu súdnictva alebo ak bol dočasne pridelený podľa § 12, patrí mu náhrada výdavkov ako pri ceste podľa § 43.

(2) Sudcovi, ktorý bol pridelený na súd mimo obvodu súdu, na ktorom vykonával prípravnú službu, a súčasne aj mimo miesta svojho bydliska, patrí náhrada výdavkov ako pri ceste podľa § 43. Náhrada výdavkov patrí počas jedného roka od vzniku funkcie sudcu, ak pred uplynutím tohto času nezmenil svoje bydlisko v súvislosti s nadobudnutím vlastníctva alebo nájmu domu alebo bytu v mieste sídla súdu, na ktorom vykonáva funkciu sudcu.

(3) V prípadoch uvedených v odsekoch 1 a 2 okrem dočasného pridelenia patrí sudcovi aj náhrada preukázaných sťahovacích výdavkov.

Tretí diel
Dovolenka na zotavenie

§ 45

(1) Základná výmera dovolenky sudcu je šesť týždňov v kalendárnom roku.

(2) Sudca má nárok na dovolenku za kalendárny rok, ak vykonával funkciu sudcu celý kalendárny rok. Ak výkon funkcie sudcu netrval celý kalendárny rok, patrí mu za každý kalendárny mesiac trvania výkonu funkcie sudcu 1/12 dovolenky. Ak sudca začne vykonávať funkciu najneskôr 15. deň v mesiaci, patrí sudcovi 1/12 dovolenky za tento kalendárny mesiac. Za kalendárny mesiac, v ktorom funkcia sudcu zanikla, patrí sudcovi 1/12 dovolenky, ak výkon funkcie trval dlhšie ako 15 dní.

§ 46

(1) Sudca časť svojej dovolenky čerpá v období súdnych prázdnin, a to v rozsahu najmenej dvoch týždňov, ak sa s predsedom súdu nedohodne inak.

(2) Čerpanie dovolenky určuje predseda súdu po prerokovaní so sudcom tak, aby mal sudca možnosť vyčerpať si spravidla zvyšok dovolenky vcelku, ak o to požiada, a do konca kalendárneho roka. Inak čas čerpania dovolenky je predseda súdu povinný oznámiť sudcovi aspoň jeden mesiac vopred. Sudca môže v záujme naliehavého výkonu súdnictva určený nástup dovolenky odmietnuť alebo dovolenku zrušiť.

(3) Sudcovi patrí náhrada preukázaných výdavkov, ak mu bez jeho zavinenia vznikli preto, že musel so súhlasom predsedu súdu zmeniť nástup dovolenky v záujme naliehavého výkonu súdnictva.

(4) Sudcovi nesmie byť určené čerpanie dovolenky na čas, keď sa pripravuje na prejednanie a rozhodnutie osobitne naliehavej alebo závažnej a časovo náročnej veci a počas jej prejednávania.

§ 47

(1) Ak si sudca nemohol vyčerpať dovolenku v kalendárnom roku z dôvodu naliehavého záujmu zabezpečiť výkon súdnictva, má právo na jej poskytnutie tak, aby sa skončila najneskôr do konca budúceho kalendárneho roka; správa súdu je však povinná umožniť čerpanie aspoň troch týždňov dovolenky, ak má na ne sudca nárok.

(2) Sudca má nárok na náhradu za nevyčerpanú dovolenku, ak ju nemohol vyčerpať ani do

konca budúceho kalendárneho roka z dôvodu naliehavého záujmu na zabezpečení výkonu súdnictva alebo ak mu nástup na dovolenku nebol určený.

(3) Sudca je povinný vrátiť funkčný plat alebo jeho pomernú časť za dovolenku, na ktorú stratil nárok, prípadne na ktorú mu nárok nevznikol.

§ 48

Sudcovi patrí počas dovolenky funkčný plat. Za nevyčerpanú dovolenku alebo za jej pomernú časť mu patrí náhrada vo výške posledného určeného funkčného platu zodpovedajúceho času nevyčerpanej základnej dĺžky dovolenky.

§ 49

Základná výmera dovolenky sa predlžuje o týždeň sudcovi, ktorý aspoň dva týždne základnej dovolenky využil na kúpeľnú liečbu na základe odporúčania lekára.

Štvrtý diel
Zdravotná starostlivosť

§ 50

(1) Sudca, ktorý v kalendárnom roku dosiahne vek 45 rokov a vykonáva funkciu sudcu najmenej 10 rokov, má nárok na preventívnu rehabilitáciu v trvaní jedného týždňa, počnúc týmto rokom a v každom ďalšom kalendárnom roku, ak nie je ustanovené inak.

(2) Preventívna rehabilitácia sudcovi nepatrí, ak mu bola v kalendárnom roku poskytnutá kúpeľná liečba.

(3) Preventívna rehabilitácia sa vykonáva v rehabilitačných zariadeniach zriadených alebo spravovaných ministerstvom alebo v zmluvných rehabilitačných zariadeniach s celodenným pobytom, alebo ambulantne formou aktívneho odpočinku a liečebno-preventívnych opatrení zameraných predovšetkým na posilnenie a upevnenie duševného zdravia sudcov.

(4) Sudca má nárok na náhradu nákladov vynaložených v súvislosti s poskytovaním preventívnej rehabilitácie a nákladov na pobyt.

(5) Podmienky preventívnej rehabilitácie zabezpečuje správa súdov.

§ 51

Osobný úrad sudcu zabezpečí, ak o to sudca požiada, vybavenie záležitostí súvisiacich s uzavretím zmluvy o zdravotnom poistení a komplexných zdravotných prehliadok raz za dva roky.

Piaty diel
Ďalšie podmienky na výkon funkcie sudcu

§ 52

(1) Sudca má právo na poskytovanie základnej odbornej literatúry a na zabezpečenie riadnych pracovných podmienok tak, aby pri svojej práci mohol využívať činnosť zamestnancov súdu a vhodné technické vybavenie, osobitné kancelárske pomôcky a prostriedky informatiky z dôvodu účinného rozhodovania bez neodôvodnených prieťahov v pridelených veciach. V súvislosti so zabezpečením dôstojnosti súdneho konania má právo aj na bezplatné poskytnutie sudcovského talára.

(2) Sudcovi patrí mesačná paušálna náhrada nákladov spojených s výkonom funkcie[17]) vo výške 1/12 z 50 % základného platu sudcu.

PIATA HLAVA
OSOBITNÉ PODMIENKY SUDKÝŇ NA VÝKON FUNKCIE

§ 53

(1) Sudkyni starajúcej sa o dieťa mladšie ako jeden rok alebo tehotnej sudkyni môžu byť prideľované osobitne závažné trestné veci týkajúce sa trestných činov proti životu a zdraviu a proti ľudskej dôstojnosti len s jej súhlasom.

(2) Ak podľa lekárskeho posudku výkon funkcie sudcu ohrozuje tehotenstvo sudkyne a predseda súdu nemá možnosť primeranej úľavy z výkonu funkcie zmenou rozvrhu práce, táto sudkyňa sa zaradí až do nástupu na rodičovskú dovolenku mimo aktívneho výkonu funkcie sudcu. Rovnako sa postupuje, ak po skončení rodičovskej dovolenky do deviateho mesiaca po pôrode nemôže vykonávať podľa lekárskeho posudku funkciu sudcu. Počas tohto obdobia jej patrí základný plat, ktorý jej patril pred zaradením mimo aktívneho výkonu funkcie.

§ 54

(1) Tehotná sudkyňa a sudkyňa, ktorá sa stará o dieťa mladšie ako jeden rok, nesmie vykonávať pohotovosť. Do pohotovosti a výkonu funkcie nadčas možno zaradiť osamelú sudkyňu, ktorá sa stará o dieťa mladšie ako 15 rokov, len s jej súhlasom.

(2) Tehotná sudkyňa a sudkyňa, ktorá sa stará o dieťa mladšie ako jeden rok, nesmie byť vyslaná na cestu mimo obvodu obce sídla súdu, kde vykonáva funkciu sudcu, alebo trvalého pobytu. Sudkyňa, ktorá sa stará o dieťa staršie ako jeden rok, môže byť v čase, dokiaľ dieťa nedosiahlo osem rokov, vyslaná na takú cestu len s jej súhlasom; to platí rovnako aj pre osamelú sudkyňu, ktorá sa stará o dieťa, ktoré nedosiahlo vek 15 rokov.

(3) Ustanovenie odseku 2 neplatí, ak vykonanie cesty vyžaduje včasné a zákonné rozhodnutie veci, ktorá je sudkyni pridelená v súlade s rozvrhom práce. Sudkyni v takom prípade patrí primeraná náhrada výdavkov spojených s osobitnou starostlivosťou o dieťa počas cesty. Ak by vykonanie cesty ohrozilo tehotenstvo sudkyne alebo ak ide o sudkyňu, ktorá svoje dieťa dojčí, aj v tomto prípade má právo vykonanie cesty odmietnuť.

(4) Ak požiada sudkyňa starajúca sa o dieťa mladšie ako 15 rokov alebo tehotná sudkyňa o kratší týždenný pracovný čas alebo o inú vhodnú úpravu určeného týždenného pracovného času, predseda súdu je povinný vyhovieť jej žiadosti, ak tomu nebránia vážne dôvody, najmä ak by tým bol ohrozený výkon súdnictva.

(5) Ak sudkyňa zvolená na štyri roky, starajúca sa o dieťa mladšie ako osem rokov alebo tehotná sudkyňa požiada o povolenie práce v domácom prostredí podľa § 41, predseda súdu jej vyhovie, ak doterajším výkonom funkcie preukázala, že poskytnutie takej úľavy nebude na úkor výkonu funkcie.

(6) Ustanovenia odsekov 1 až 5 sa za podmienok v nich uvedených primerane vzťahujú aj na osamelých sudcov.

(7) Osamelými sa rozumejú slobodné, ovdovené alebo rozvedené ženy, slobodní, ovdovení alebo rozvedení muži, ďalej ženy a muži osamelí z iných vážnych dôvodov.

§ 55

(1) Sudkyni, ktorá dojčí svoje dieťa, patria okrem prestávky pri dennom výkone funkcie sudcu osobitné prestávky na dojčenie.

(2) Sudkyni, ktorá vykonáva funkciu sudcu po celý určený týždenný pracovný čas, patria na každé dieťa do konca šiesteho mesiaca jeho veku dve polhodinové prestávky a v ďalších troch mesiacoch jedna polhodinová prestávka za pracovný deň.

(3) Ak vykonáva sudkyňa funkciu sudcu v kratšom týždennom pracovnom čase, patrí jej jedna polhodinová prestávka, a to na každé dieťa do konca šiesteho mesiaca jeho veku. Tieto prestávky sa započítavajú do dennej pracovnej doby.

§ 56

(1) V súvislosti s pôrodom a starostlivosťou o narodené dieťa patrí sudkyni rodičovská dovolenka počas 28 týždňov; ak porodila zároveň dve deti alebo viac detí alebo ak ide o osamelú sudkyňu, patrí jej rodičovská dovolenka počas 37 týždňov. Rodičovská dovolenka patrí aj sudcovi, ktorý sa stará o dieťa.

(2) Na prehĺbenie starostlivosti o dieťa sa poskytne sudkyni alebo sudcovi, ktorý o to písomne požiada, ďalšia rodičovská dovolenka až do troch rokov veku dieťaťa, a ak ide o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa, vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť alebo o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa, vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú, až do siedmich rokov veku dieťaťa. Ďalšia rodičovská dovolenka v súvislosti so starostlivosťou o to isté dieťa patrí len jednému rodičovi.

(3) Počas rodičovskej dovolenky patrí sudkyni alebo sudcovi peňažná pomoc v materstve[18]) a príplatok k peňažnej pomoci v materstve podľa § 94 a počas ďalšej rodičovskej dovolenky patrí sudcovi rodičovský príspevok podľa osobitného predpisu.

(4) Na rodičovskú dovolenku nastupuje sudkyňa spravidla od začiatku šiesteho týždňa pred očakávaným dňom pôrodu, najskôr však od začiatku ôsmeho týždňa pred týmto dňom.

(5) Rodičovská dovolenka patrí aj sudcovi, ktorý prevzal do svojej starostlivosti nahradzujúcej rodičovskú starostlivosť dieťa, ktoré mu bolo na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov, alebo dieťa, ktorého matka zomrela.

(6) Rodičovská dovolenka sudkyne v súvislosti s pôrodom musí byť najmenej 14 týždňov a nesmie sa skončiť, ani byť prerušená pred uplynutím šiestich týždňov odo dňa pôrodu.

§ 57

(1) Ak bolo dieťa zo zdravotných dôvodov umiestnené v zariadení zdravotníckej starostlivosti a sudkyňa zatiaľ nastúpi na výkon funkcie, preruší sa týmto nástupom rodičovská dovolenka, najskôr však po uplynutí šiestich týždňov odo dňa pôrodu; rodičovská dovolenka sa sudkyni opäť poskytne odo dňa, keď prevzala dieťa zo zariadenia do svojej starostlivosti a prestala preto vykonávať funkciu sudcu, nie však dlhšie ako do troch rokov veku dieťaťa, a ak ide o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa, vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť a o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa, vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú, do siedmich rokov veku dieťaťa.

(2) Sudkyni rodičovská dovolenka nepatrí, ak dieťa, o ktoré sa starala, bolo

a) zverené do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe právoplatného rozhodnutia príslušného orgánu,

b) umiestnené do zariadenia s celoročným, týždenným alebo denným pobytom; to neplatí, ak do zariadenia s denným pobytom bolo umiestnené dieťa, pretože si to vyžaduje jeho zdravotný stav alebo zdravotný stav rodiča, na základe vyjadrenia príslušného ošetrujúceho (odborného) lekára.

(3) Ak sa dieťa narodilo mŕtve, patrí sudkyni rodičovská dovolenka počas 14 týždňov.

(4) Ak dieťa zomrie v čase, keď je sudkyňa na rodičovskej dovolenke alebo na ďalšej rodičovskej dovolenke, poskytuje sa jej táto dovolenka ešte počas dvoch týždňov odo dňa úmrtia dieťaťa, najdlhšie do dňa, keď by dieťa dosiahlo jeden rok.

ŠIESTA HLAVA
PREKÁŽKY VÝKONU FUNKCIE SUDCU

§ 58
Platené voľno

(1) Sudcovi patrí platené voľno, ak nie je ustanovené inak, z týchto dôvodov a v tomto rozsahu:

a) vyšetrenie alebo ošetrenie sudcu v zdravotníckom zariadení; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, ak vyšetrenie alebo ošetrenie nebolo možné vykonať mimo pracovného času,

b) narodenie dieťaťa manželke sudcu; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas na prevoz manželky do zdravotníckeho zariadenia a späť,

c) sprevádzanie rodinného príslušníka sudcu na vyšetrenie alebo ošetrenie pri náhlom ochorení alebo pri úraze a na vopred určené vyšetrenie, ošetrenie alebo liečenie; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na jeden deň, ak bolo sprevádzanie nevyhnutné a uvedené úkony nebolo možné vykonať mimo pracovného času, a to len jednej zo sprevádzajúcich osôb, i keď sú obe sudcami,

d) sprevádzanie zdravotne postihnutého dieťaťa sudcom do zariadenia sociálnej služby alebo do osobitnej internátnej školy a späť, a to obdobne len jednej zo sprevádzajúcich osôb; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas, najviac však na 15 pracovných dní v kalendárnom roku,

e) účasť darcu pri odbere krvi a pri aferéze a účasť darcu pri odbere tkanív; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas,

f) úmrtie rodinného príslušníka; pracovné voľno sa poskytne na

1. tri dni pri úmrtí manžela alebo dieťaťa,
2. jeden deň na účasť na pohrebe rodiča a súrodenca sudcu, rodiča a súrodenca jeho manžela a na ďalší deň, ak sudca obstaráva pohreb týchto osôb,
3. nevyhnutne potrebný čas, najviac na jeden deň, na účasť na pohrebe prarodiča sudcu alebo jeho vnuka alebo prarodiča jeho manžela alebo vnuka jeho manžela a na ďalší deň, ak obstaráva pohreb týchto osôb,

g) vlastná svadba a svadba dieťaťa sudcu; pracovné voľno sa poskytne na dva dni na vlastnú svadbu, jeden deň na svadbu dieťaťa,

h) presťahovanie sudcu v súvislosti so zmenou miesta výkonu funkcie; pracovné voľno sa poskytne v rozsahu troch pracovných dní,

i) znemožnenie dopravy sudcu do miesta výkonu funkcie; pracovné voľno sa poskytne na

nevyhnutne potrebný čas, najviac však na jeden pracovný deň,

j) na iné úkony vo všeobecnom záujme, o ktorých to ustanovujú osobitné predpisy; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas,

k) účasť na pohrebe spolupracovníka; pracovné voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas.

(2) Na účely tohto zákona rodinným príslušníkom je manžel, vlastné deti, deti zverené sudcovi alebo jeho manželke do starostlivosti nahrádzajúcej starostlivosť rodičov na základe rozhodnutia príslušného orgánu, rodič a súrodenec sudcu, manžel súrodenca sudcu, rodič manžela, súrodenec manžela, prarodič a vnuk sudcu.

(3) Sudcovi patrí platené pracovné voľno z dôvodu výkonu občianskych povinností, najmä

a) pri poskytovaní prvej pomoci,

b) pri povinných lekárskych prehliadkach,

c) pri opatreniam proti prenosným chorobám,

d) pri iných naliehavých opatreniach liečebno-preventívnej starostlivosti,

e) pri izolácii z dôvodu veterinárnych ochranných opatrení,

f) pri poskytnutí osobnej pomoci pri požiarnej ochrane, živelných udalostiach, záchrannej akcii horskej služby v teréne alebo v iných obdobných mimoriadnych prípadoch a v prípadoch, keď je fyzická osoba povinná podľa právnych predpisov osobnú pomoc poskytnúť.

(4) Sudcom, ktorí sú členmi a predstaviteľmi stavovskej organizácie sudcov, patrí v súvislosti s jej činnosťou platené voľno. Rozsah a podmienky poskytovania plateného voľna určí zmluva uzatvorená medzi ministrom a touto organizáciou.

(5) Počas voľna podľa odsekov 1, 3 a 4 patrí sudcovi funkčný plat.

§ 59
Neplatené voľno

Sudcovi na základe jeho písomnej žiadosti možno poskytnúť neplatené voľno z vážnych osobných dôvodov, ktoré však nevyžadujú prerušenie výkonu funkcie sudcu. Neplatené voľno sa poskytne na nevyhnutne potrebný čas. O žiadosti rozhodne predseda súdu.

§ 60
Ospravedlnená neprítomnosť sudcu v mieste výkonu funkcie

Počas dočasnej neschopnosti na výkon funkcie sudcu pre chorobu alebo pre úraz, počas rodičovskej dovolenky, karantény, ošetrovania chorého člena rodiny a počas starostlivosti o dieťa mladšie ako 15 rokov, ktoré nemôže byť z dôležitých dôvodov v starostlivosti detského výchovného zariadenia alebo školy, v ktorého starostlivosti dieťa inak je, alebo ak osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela alebo jej bola nariadená karanténa (karanténne opatrenie), prípadne sa podrobila vyšetreniu alebo ošetreniu v zdravotníckom zariadení, ktoré nebolo možné zabezpečiť mimo dennej pracovnej doby sudcu, neprítomnosť sudcu vo výkone funkcie je ospravedlnená. Peňažné plnenia (dávky) počas tohto obdobia upravuje osobitný predpis, ak tento zákon neustanovuje inak.

§ 61
Spoločné ustanovenia o pracovnom voľne

(1) Ak je sudcovi vopred známy dôvod na poskytnutie pracovného voľna, je povinný včas požiadať predsedu súdu o poskytnutie pracovného voľna. Inak je sudca povinný upovedomiť predsedu súdu o dôvode pracovného voľna a o jeho predpokladanom trvaní bez zbytočného

odkladu.

(2) Dôvod pracovného voľna a jeho trvanie je sudca povinný predsedovi súdu preukázať.

§ 62
Výkon funkcie sudcu

Ako výkon funkcie sudcu sa okrem výkonu činností vyplývajúcich z osobitných predpisov[1]) zabezpečujúcich výkon súdnictva, ak tento zákon neustanovuje inak, posudzuje čas

a) čerpania dovolenky a preventívnej rehabilitácie,

b) plateného pracovného voľna,

c) zdokonaľovacej služby, výkonu civilnej služby namiesto vojenského cvičenia,

d) prehlbovania kvalifikácie a zvyšovania kvalifikácie,

e) prestávky na dojčenie,

f) náhradného voľna za výkon funkcie nadčas a za výkon funkcie vo sviatok,

g) ak sudca nevykonáva funkciu, pretože je sviatok,

h) neprítomnosti sudcu v mieste výkonu funkcie z dôvodu

1. dočasnej neschopnosti na výkon funkcie pre chorobu alebo pre úraz,
2. karantény,
3. rodičovskej dovolenky do troch rokov veku dieťaťa a v súvislosti so starostlivosťou o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa, vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť a v súvislosti so starostlivosťou o dlhodobo ťažko zdravotne postihnuté dieťa, vyžadujúce mimoriadnu starostlivosť osobitne náročnú, do siedmich rokov veku dieťaťa,
4. ošetrovanie chorého člena rodiny,
5. starostlivosti o dieťa mladšie ako pätnásť rokov, ktoré nemôže byť z dôležitých dôvodov v starostlivosti detského výchovného zariadenia alebo školy, v ktorých starostlivosti inak je, alebo ak osoba, ktorá sa inak o dieťa stará, ochorela alebo jej bola nariadená karanténa, prípadne sa podrobila vyšetreniu alebo ošetreniu v zdravotníckom zariadení, ktoré nebolo možné zabezpečiť mimo dennej pracovnej doby výkonu funkcie sudcu,

i) dočasného pridelenia podľa § 12 ods. 2 a 3,

j) dočasného pozastavenia výkonu funkcie (§ 22), ak je sudcovi doplatený plat podľa § 22 ods. 5.

Služba v ozbrojených silách a civilná služba

§ 63

(1) Sudcovi povolanému na povinnú vojenskú službu alebo na civilnú službu patrí v poslednom týždni pred dňom určeným na nástup tejto služby jeden deň pracovného voľna tak, aby si mohol vybaviť svoje osobné a rodinné veci.

(2) Ak má sudca nastúpiť službu v ozbrojených silách alebo civilnú službu v mieste takom vzdialenom od svojho miesta trvalého pobytu, že cesta dopravnými prostriedkami, ktoré je oprávnený použiť, trvá viac ako šesť hodín, má nárok na jeden cestovný deň. Sudcovi, ktorý vykonáva funkciu v mieste takom vzdialenom od miesta trvalého pobytu svojej rodiny, že cesta z miesta výkonu funkcie do miesta jeho trvalého pobytu trvá viac ako šesť hodín, patrí mu ďalší cestovný deň.

(3) Na cestu z miesta, kde bol prepustený zo služby v ozbrojených silách alebo z civilnej služby, do miesta trvalého pobytu, prípadne miesta výkonu funkcie patria sudcovi cestovné dni v rozsahu podľa odseku 2.

(4) Za pracovné voľno a za cestovné dni poskytnuté podľa odsekov 1 až 3 patrí sudcovi funkčný plat.

§ 64

(1) Sudca je povinný nastúpiť výkon funkcie sudcu najneskôr tretí deň po skončení základnej služby, náhradnej služby alebo civilnej služby. Funkčný plat mu patrí odo dňa nástupu výkonu funkcie.

(2) Sudcovi, ktorý nastupuje na základnú službu alebo na náhradnú službu, alebo na civilnú službu, poskytne správa súdu funkčný plat za prvé dva týždne tejto služby.

(3) Pri zdokonaľovacej službe a pri výkone civilnej služby namiesto zdokonaľovacej služby patrí sudcovi počas ich konania funkčný plat.

(4) Ak vykonáva sudca po skončení jedného druhu služby v ozbrojených silách bezprostredne službu toho istého alebo iného druhu alebo civilnú službu, posudzuje sa nadväzujúca služba z hľadiska nároku na plat ako pokračovanie predchádzajúcej služby; ak vykonáva základnú službu alebo náhradnú službu v dvoch alebo vo viacerých častiach, patrí mu pred nastúpením druhej alebo ďalšej časti služby od správy súdu funkčný plat za jeden týždeň odo dňa určeného na nastúpenie druhej alebo ďalšej časti tejto služby.

SIEDMA HLAVA
PLATOVÉ POMERY SUDCOV

§ 65
Plat sudcu

(1) Sudcovi patrí za podmienok ustanovených týmto zákonom

a) základný plat sudcu,

b) príplatok

1. funkčný,
2. počas dočasného pridelenia,
3. za zastupovanie,
4. za pohotovosť,
5. osobitný,

c) plat za výkon funkcie sudcu nadčas,

d) ďalší plat,

e) vyrovnanie platu,

f) odmena pri životnom jubileu.

(2) Sudcovi patria náhrady nákladov a iné hmotné výhody, ak tak ustanovuje zákon.

(3) Za uspokojenie platových nárokov sudcu zodpovedá štát.

Základný plat sudcu, platové skupiny a platové stupne

§ 66

(1) Základným platom sudcu najvyššieho súdu je plat rovnajúci sa 1,3 násobku platu poslanca

národnej rady mesačne, ktorý mu patrí od prvého dňa mesiaca, v ktorom bol na najvyšší súd pridelený alebo preložený.

(2) Sudcovia okresných súdov, vojenských obvodových súdov, krajských súdov a vyššieho vojenského súdu sa na potreby určenia základného platu zaraďujú do dvoch platových skupín a do siedmich platových stupňov.

(3) Sudcovia okresných súdov a vojenských obvodových súdov sa zaraďujú do platovej skupiny I a sudcovia krajských súdov a vyššieho vojenského súdu sa zaraďujú do platovej skupiny II.

(4) Do platových stupňov sa sudcovia uvedení v odseku 2 zaraďujú podľa dĺžky praxe rozhodujúcej na zaradenie do príslušného platového stupňa.

§ 67

(1) Priemerným platom sudcu podľa osobitného predpisu[19]) sa rozumie plat v I. platovej skupine a v 3. platovom stupni.

(2) Základný plat sudcov zaradených do jednotlivých platových stupňov a jednotlivých platových skupín sa určuje z priemerného platu podľa osobitného predpisu takto:

	I	II
1. do ukončenia 3. roku praxe	90 %	95 %
2. od začiatku 4. roku praxe	95 %	100 %
3. od začiatku 8. roku praxe	100 %	105 %
4. od začiatku 12. roku praxe	105 %	110 %
5. od začiatku 16. roku praxe	110 %	115 %
6. od začiatku 20. roku praxe	115 %	120 %
7. od začiatku 24. roku praxe	120 %	125 %

§ 68
Funkčný príplatok za riadiacu činnosť

(1) Funkčný príplatok za riadiacu činnosť patrí

a) predsedovi okresného súdu s počtom do 10 sudcov v sume 3 500 Sk mesačne, s počtom nad 10 sudcov v sume 4 000 Sk mesačne,

b) podpredsedovi okresného súdu s počtom do 10 sudcov v sume 2 000 Sk mesačne, s počtom nad 10 sudcov v sume 3 000 Sk mesačne,

c) predsedovi krajského súdu v sume 6 200 Sk mesačne,

d) podpredsedovi krajského súdu v sume 3 600 Sk mesačne.

(2) Funkčné príplatky predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu ustanovuje osobitný predpis.[19])

§ 69
Funkčný príplatok za funkciu

Funkčný príplatok za vyššiu sudcovskú funkciu patrí

a) predsedovi senátu krajského súdu v sume 2 000 Sk mesačne,

b) sudcovi krajského súdu, ktorý rozhoduje ako samosudca, v sume 1 000 Sk mesačne,

c) predsedovi kolégia najvyššieho súdu v sume 5 000 Sk mesačne,

d) predsedovi senátu najvyššieho súdu v sume 4 000 Sk mesačne.

§ 70
Súbeh funkčných príplatkov

V prípade súbehu funkčných príplatkov podľa § 68 a 69 patrí sudcovi funkčný príplatok, ktorý je pre neho výhodnejší.

§ 71
Funkčný plat

(1) Základný plat sudcov najvyššieho súdu a ostatných sudcov a funkčný príplatok podľa tohto zákona tvoria funkčný plat sudcu.

(2) Funkčný plat, jeho výšku a zloženie, oznámi správa súdu sudcovi písomne.

§ 72
Plat a príplatok počas dočasného pridelenia

(1) Sudcom počas dočasného pridelenia patrí funkčný plat podľa doterajšieho zaradenia.

(2) Počas dočasného pridelenia na súd vyššieho stupňa patrí sudcovi príplatok k platu vo výške 5 % jeho základného platu. Ak je sudca pridelený na súd vyšší o dva stupne, patrí mu príplatok vo výške 10 %. Sudcovi dočasne pridelenému na súd vyšší o dva stupne nesmie súčet príplatku za výkon funkcie na určitom stupni súdu a príplatku počas dočasného pridelenia prevýšiť hodnotu 130 %.

(3) Ak bol sudca dočasne pridelený na účely zastupovania neprítomného sudcu vykonávajúceho vyššiu funkciu, patrí mu príplatok za zastupovanie.

§ 73
Príplatok za zastupovanie

(1) Ak zastupuje sudca na základe poverenia príslušným orgánom neprítomného sudcu vykonávajúceho riadiacu funkciu alebo vyššiu sudcovskú funkciu v plnom rozsahu jeho činnosti dlhšie ako štyri týždne, patrí mu od začiatku zastupovania funkčný príplatok zastupovaného. Príplatok za zastupovanie nepatrí, ak je zastupovanie súčasťou pracovných povinností sudcu.

(2) Sudcovi, ktorý bol na základe rozvrhu práce poverený zastupovať dočasne neprítomného sudcu alebo vykonávať funkciu na dočasne neobsadenom funkčnom mieste sudcu, možno priznať príplatok za zastupovanie.

(3) O priznaní príplatku rozhodne predseda príslušného súdu po predchádzajúcom súhlase sudcovskej rady.

§ 74
Príplatok za pohotovosť

(1) Za každú hodinu pohotovosti sudcu nariadenú podľa § 40 v súlade s rozvrhom práce patrí sudcovi príplatok za pohotovosť v sume

a) 50 % zo sumy, ktorá je 1/165 jeho funkčného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú na súde, a 100 % z tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja,

b) 15 % zo sumy, ktorá je 1/165 jeho funkčného platu, ak ide o pohotovosť vykonávanú v mieste trvalého bydliska alebo prechodného bydliska, alebo na inom dohodnutom mieste, a 25 %

z tejto sumy, ak ide o deň pracovného pokoja.

(2) Príplatok za pohotovosť nepatrí sudcovi za čas, v ktorom došlo počas trvania pohotovosti k výkonu funkcie sudcu; tento výkon je výkonom funkcie nadčas.

§ 75
Osobitný príplatok

Sudcovi, ktorý bol poverený výkonom činnosti podľa § 27 ods. 3, možno priznať osobitný príplatok, ktorého výška nepresiahne 5 000 Sk. O jeho priznaní a výške rozhodne predseda príslušného súdu po predchádzajúcom súhlase sudcovskej rady.

§ 76
Plat za výkon funkcie sudcu nadčas

Ak sa sudcovi za výkon funkcie nadčas podľa § 40 neposkytne náhradné voľno, patrí mu za každú hodinu výkonu funkcie nadčas 1/165 funkčného platu zvýšená o 20 %, a ak vykonáva funkciu v noci, v sobotu, v nedeľu alebo vo sviatok, zvýšená o 50 %.

§ 77
Ďalší plat

(1) Sudcovi patrí v každom polroku kalendárneho roka ďalší plat vo výške funkčného platu patriaceho za mesiac máj alebo za mesiac november, ak v príslušnom polroku do 31. mája a do 30. novembra

a) vykonával funkciu sudcu aspoň 75 pracovných dní,

b) osobitný vzťah sudcu k štátu trvá,

c) nebolo mu uložené disciplinárne opatrenie za závažné disciplinárne previnenie alebo sa nevedie proti nemu disciplinárne konanie.

(2) Plat podľa odseku 1 je splatný vo výplatnom termíne určenom na výplatu platu za mesiac máj a za mesiac november. Ak podmienku uvedenú v odseku 1 písm. a) splní až k 30. júnu alebo k 31. decembru, plat podľa odseku 1 je splatný vo výplatnom termíne za mesiac jún a za mesiac december.

(3) Výkonom funkcie sudcu na účely poskytnutia ďalšieho platu podľa odseku 1 písm. a) je aj čas

a) čerpania dovolenky,

b) plateného pracovného voľna,

c) neprítomnosti pre úraz, ku ktorému došlo pri výkone funkcie alebo v súvislosti s výkonom funkcie,

d) dočasného pridelenia,

e) prehlbovania kvalifikácie, čerpania študijného voľna pri zvyšovaní kvalifikácie.

§ 78
Vyrovnanie platu

Ak bol sudca na svoju žiadosť uvoľnený alebo odvolaný z vyššej sudcovskej funkcie, v ktorej mu patril funkčný príplatok, počas troch mesiacov mu patrí vyrovnanie platu vo výške rozdielu medzi doterajším a novým funkčným platom. To neplatí, ak bol sudca odvolaný z funkcie na základe rozhodnutia disciplinárneho súdu.

§ 79
Odmena pri životnom jubileu

Na návrh príslušnej sudcovskej rady môže predseda súdu sudcovi pri dosiahnutí veku 50 rokov priznať odmenu až do výšky jeho funkčného platu.

§ 80
Platové pomery sudcov pri chorobe alebo pri úraze

V čase, keď sudca nevykonáva svoju funkciu pre chorobu alebo pre úraz, patrí mu príplatok k nemocenskému, ak celkové obdobie neschopnosti v kalendárnom roku nepresiahne obdobie určené v osobitnom predpise.[20])

§ 81
Náhrady nákladov a hmotné výhody

(1) Predseda najvyššieho súdu má počas výkonu svojej funkcie právo bezplatne užívať primerane vybavený byt len vtedy, ak má trvalý pobyt mimo sídla najvyššieho súdu.
Paušálne náhrady a náhrady pri zahraničných cestách, ktoré súvisia s výkonom funkcie, mu patria v rovnakej výške ako členovi vlády. Počas výkonu svojej funkcie má právo bezplatne používať služobné motorové vozidlo a právo na zriadenie a bezplatné používanie účastníckej telefónnej stanice.

(2) Podpredseda najvyššieho súdu má právo na bezplatné používanie služobného motorového vozidla a poskytnutie a používanie jedného mobilného služobného telefónu.

(3) Sudcovi sa počas nariadenej pohotovosti pridelí mobilný telefón.

§ 82
Započítateľná prax

(1) Do času praxe rozhodujúcej na zaradenie do príslušného platového stupňa (ďalej len „započítateľná prax“) sa započítava čas

a) prípravnej služby justičného čakateľa,

b) výkonu funkcie sudcu podľa § 62,

c) inej právnickej praxe preukázanej sudcom po získaní vysokoškolského právnického vzdelania vo funkcii alebo v povolaní, pre ktoré je toto vzdelanie predpísané.

(2) Do času započítateľnej praxe podľa odseku 1 písm. b) a c) sa započítava aj čas

a) výkonu povinnej vojenskej služby v rozsahu ustanovenom osobitným predpisom platným v čase jej výkonu alebo výkonu civilnej služby v rozsahu najviac 12 mesiacov,

b) starostlivosti o dieťa zodpovedajúci dĺžke materskej dovolenky a ďalšej materskej dovolenky ustanovenej osobitným predpisom v čase jej čerpania, osobnej celodennej starostlivosti o dieťa ťažko zdravotne postihnuté ustanovenej osobitným predpisom, najviac však šesť rokov zo súhrnu týchto časov,

c) počas ktorého sudca nemohol vykonávať svoju funkciu z dôvodov uvedených v osobitnom predpise,[21])

d) prerušenia výkonu funkcie pre niektorý z dôvodov podľa § 24 ods. 1 až 3.

(3) Z dôvodov hodných osobitného zreteľa môže minister so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky rozhodnúť o započítaní iného času po získaní vysokoškolského vzdelania do

započítateľnej praxe.

§ 83
Priznanie základného platu a príplatku

(1) Sudcovi okresného súdu a krajského súdu patrí základný plat podľa tohto zákona odo dňa zloženia sľubu.

(2) Základný plat sudcu najvyššieho súdu a základný plat sudcu zaradeného do vyššieho platového stupňa alebo platovej skupiny patrí sudcovi od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom nastala rozhodujúca skutočnosť na priznanie tohto príplatku; ak je týmto dňom prvý deň v mesiaci, už od tohto dňa.

(3) Funkčný príplatok patrí sudcovi odo dňa vymenovania do príslušnej funkcie.

(4) Príplatky podľa § 72 a 73 patria sudcovi od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po dni, v ktorom nastala rozhodujúca skutočnosť na priznanie týchto príplatkov.

§ 84
Zníženie funkčného platu

Znížiť funkčný plat sudcu možno len na základe právoplatného rozhodnutia disciplinárneho súdu.

§ 85
Úprava základného platu

(1) Ak sa v rozhodujúcom období zvýši priemerný plat zamestnanca národného hospodárstva Slovenskej republiky viac ako o 10 %, upraví sa sudcovi základný plat o príslušné percento.

(2) Rozhodujúcim obdobím podľa odseku 1 je predchádzajúci kalendárny polrok.

§ 86
Krátenie funkčného platu

(1) Ak sa sudcovi poskytne neplatené voľno, kráti sa mu funkčný plat primerane počtu dní, počas ktorých nevykonával funkciu.

(2) Sudcovi s kratším pracovným časom patrí funkčný plat zodpovedajúci tomuto pracovnému času.

Splatnosť a vyplácanie platu

§ 87

(1) Platové náležitosti sudcu podľa tohto zákona (ďalej len „plat“), ak nie je ustanovené inak, sú splatné pozadu za mesačné obdobie, a to najneskôr do 15. dňa nasledujúceho kalendárneho mesiaca. Sudca má právo pred uplynutím kalendárneho mesiaca na preddavok na plat.

(2) Ak je plat splatný v čase čerpania dovolenky sudcu, musí mu byť vyplatený na základe písomnej žiadosti pred nastúpením dovolenky. To platí aj pri nástupe na službu v ozbrojených silách alebo do civilnej služby.

(3) Osobný úrad sudcu vyplatí sudcovi jeho splatný plat v deň skončenia výkonu funkcie.

§ 88

(1) Plat sa vypláca v slovenskej mene.

(2) Plat sa vypláca počas pracovnej doby stanovenej v rozvrhu práce na príslušnom súde, ak osobitný zákon neustanoví inak. Na písomnú žiadosť je osobný úrad sudcu povinný plat, prípadne iné plnenia v prospech sudcu poukázať na sudcom určený účet v banke v Slovenskej republike alebo mu ho zaslať poštou. Sudca môže na prevzatie platu splnomocniť inú osobu.

§ 89

Ak to ustanovuje osobitný predpis, sudca je povinný určiť účet, na ktorý sa mu má poukazovať plat; inak sa mu bude plat poukazovať poštou. Náklady takej výplaty platu nesmie znášať sudca.

§ 90

(1) Osobný úrad sudcu je povinný vydať sudcovi doklad obsahujúci údaje o jednotlivých zložkách platu a o vykonaných zrážkach. Na jeho žiadosť je osobný úrad povinný umožniť mu nazrieť do podkladov, na ktorých základe sa plat vypočítal.

(2) V platových veciach rozhoduje predseda súdu, na ktorom sudca vykonáva funkciu. O námietkach proti rozhodnutiu predsedu súdu, ak im sám nevyhovie, rozhodne príslušná sudcovská rada.

§ 91
Zrážky z platu

(1) Zrážky z platu možno vykonať iba na základe písomného súhlasu sudcu o zrážkach z platu. Inak môže osobný úrad sudcu z platu zraziť len

a) poistné na nemocenské poistenie, poistné na dôchodkové zabezpečenie a poistné na zdravotné poistenie, ktoré je povinný platiť sudca, prípadne príspevok na poistenie v nezamestnanosti, ak je sudca jeho platiteľom,

b) preddavok na daň z príjmov zo závislej činnosti,

c) preddavok na plat, ktorý je sudca povinný vrátiť, pretože neboli splnené podmienky na priznanie tohto platu,

d) sumy postihnuté výkonom rozhodnutia alebo exekúciou podľa osobitného predpisu,[22])

e) plat za dovolenku, na ktorú sudca stratil nárok alebo na ktorú mu nárok nevznikol,

f) nevyúčtované preddavky cestovných náhrad podľa osobitného predpisu,

g) sumy pripadajúce štátu na základe disciplinárneho opatrenia, peňažného trestu alebo náhrady uložené na základe vykonateľného rozhodnutia príslušných orgánov.

(2) Poradie zrážok z platu ustanovuje osobitný predpis.

§ 92
Ochrana údajov

Osobný úrad sudcu zabezpečuje ochranu údajov podľa osobitného predpisu[23]) a majetkových priznaní sudcu podľa tohto zákona.

ÔSMA HLAVA
SOCIÁLNE ZABEZPEČENIE SUDCU

§ 93
Príplatok k nemocenskému

(1) Ak je sudca uznaný pre chorobu alebo pre úraz za dočasne neschopného na výkon funkcie a vznikol mu nárok na nemocenské podľa osobitného predpisu, patrí mu príplatok k nemocenskému vo výške rozdielu medzi funkčným platom po odpočítaní preddavku na daň z príjmov zo závislej činnosti, poistného na zdravotné poistenie, poistného na nemocenské poistenie a na dôchodkové zabezpečenie a poskytnutým nemocenským.

(2) Príplatok k nemocenskému sudcovi nepatrí, ak dočasná neschopnosť sudcu na výkon jeho funkcie vznikla pre úraz pri výkone funkcie alebo pre chorobu z povolania.

§ 94
Príplatok k peňažnej pomoci v materstve

Ak sudcovi vznikne nárok na peňažnú pomoc v materstve, patrí mu príplatok k peňažnej pomoci v materstve vo výške 55 % funkčného platu.

§ 95
Príplatok k dôchodku za výkon funkcie sudcu

(1) Sudca má nárok na príplatok k dôchodku, ak

a) skončil výkon funkcie sudcu a

b) má nárok na výplatu starobného dôchodku, predčasného starobného dôchodku, pomerného starobného dôchodku, invalidného dôchodku.

(2) Nárok na príplatok k dôchodku podľa odseku 1 má aj

a) manželka alebo manžel po zosnulom sudcovi alebo sudkyni, ak má nárok na vdovský alebo vdovecký dôchodok, vo výške 60 % z príplatku, na ktorý by mal sudca nárok,

b) nezaopatrené dieťa, ktoré po zosnulom rodičovi, ktorý bol sudcom, má nárok na sirotský dôchodok, vo výške 30 % z príplatku, na ktorý by mal sudca nárok.

(3) Výška mesačného príplatku k dôchodku sudcu je za každý rok výkonu funkcie sudcu 3,75 % zo základu; najviac však za 40 rokov výkonu funkcie. Ak výkon funkcie netrval celý rok, patrí sudcovi príplatok v zodpovedajúcej výške za každý mesiac výkonu funkcie. Základom na výpočet príplatku k dôchodku je suma priznaného dôchodku.

(4) Priznaný príplatok k dôchodku sa zvýši o ustanovené percento a o ustanovenú pevnú sumu zvýšenia dôchodkov. Zvýšený príplatok patrí odo dňa, od ktorého patrí zvýšenie dôchodku.

(5) O príplatku rozhoduje a vypláca ho ministerstvo.

Konanie o príplatku k nemocenskému, o príplatku k peňažnej pomoci v materstve a o príplatku k dôchodku sudcu

§ 96

Úhrn príplatku k nemocenskému a nemocenského a úhrn príplatku k peňažnej pomoci v materstve a peňažnej pomoci v materstve nesmú presiahnuť výšku funkčného platu po odpočítaní dane z príjmov a poistného na nemocenské poistenie, poistného na dôchodkové

zabezpečenie a poistného na zdravotné poistenie, prípadne aj ich príspevku na poistenie v nezamestnanosti, ak je sudca platiteľom.

§ 97

O príplatku podľa § 93 a 94 (ďalej len „príplatok“) rozhoduje osobný úrad sudcu.

§ 98

(1) Nárok na príplatok vzniká splnením podmienok ustanovených týmto zákonom.

(2) Konanie o priznanie príplatku sa začína na základe písomnej žiadosti sudcu, prípadne pozostalého po sudcovi; žiadosť sa podáva na tlačive určenom ministerstvom.

(3) Ak sa dodatočne zistí, že sa príplatok priznal alebo že sa vypláca v nižšej sume, aká sudcovi patrí, alebo že sa mu neprávom odoprel alebo že sa mu priznal od neskoršieho dátumu, od ktorého mu patrí, príplatok sa zvýši alebo prizná odo dňa, od ktorého príplatok alebo jeho zvýšenie sudcovi patrí, najviac však tri roky spätne odo dňa zistenia alebo uplatnenia nároku na príplatok alebo na jeho zvýšenie.

(4) Ak zanikol nárok na príplatok alebo ak sa zistí, že príplatok sa priznal neprávom, príplatok sa odníme.

(5) Ak sa zistí, že príplatok sa priznal vo vyššej sume, aká sudcovi patrí, príplatok sa zníži. Sudca alebo pozostalý po sudcovi je povinný vrátiť príplatok alebo jeho časť, ak sa zistí, že príplatok bol priznaný neprávom alebo vo vyššej výmere, najviac však tri roky spätne odo dňa zistenia.

(6) Ak sa zmenia skutočnosti rozhodujúce pre nárok na výplatu príplatku, jeho výplata sa zastaví alebo obnoví alebo sa príplatok vypláca v nižšej alebo vyššej sume.

(7) Nárok na príplatok uplynutím času nezaniká.

(8) Nárok na výplatu príplatku alebo jeho časti sa premlčí uplynutím troch rokov odo dňa, za ktorý príplatok alebo jeho časť patrí.

§ 99

(1) Príplatok k nemocenskému a príplatok k peňažnej pomoci v materstve sa vypláca pozadu, za príslušný kalendárny mesiac spolu s platom.

(2) Príplatok k dôchodku vypláca ministerstvo vopred v pravidelných mesačných lehotách ním určených, ak tento zákon neustanovuje inak.

(3) Výška príplatkov uvedených v odsekoch 1 a 2 sa zaokrúhľuje na celé desiatky korún smerom nahor.

(4) Príplatok uvedený v odseku 2 sa vypláca do cudziny pozadu v trojmesačných lehotách po predchádzajúcom potvrdení o trvalom zdržiavaní sa sudcu alebo pozostalého po sudcovi v cudzine.

(5) Poberateľom príplatku k dôchodku sudcu po sudcovi je pozostalý alebo jeho zákonný zástupca.

§ 100

(1) Právo na príplatok zaniká dňom smrti sudcu alebo pozostalého po sudcovi, ak má právo na

príplatok.

(2) Ak sudca zomrel po uplatnení nároku na príplatok, do ďalšieho konania o príplatok vstupujú a nadobúdajú nárok na sumy splatné do smrti sudcu postupne manželka (manžel), deti a rodičia, ak žili so sudcom v čase jeho smrti v spoločnej domácnosti.[13]) Podmienka spoločnej domácnosti nemusí byť splnená u detí, ktoré majú nárok na príplatok k sirotskému dôchodku po zomretom sudcovi.

(3) Ak sa príplatok priznal pred smrťou sudcu, vyplatia sa splatné sumy, ktoré sa nevyplatili do dňa smrti sudcu členom jeho rodiny podľa poradia a za podmienok ustanovených v odseku 2.

(4) Nároky prechádzajúce na osoby uvedené v odsekoch 2 a 3 nie sú predmetom dedičstva; predmetom dedičstva sa stávajú, ak niet týchto osôb.

§ 101

(1) Proti rozhodnutiu osobného úradu sudcu o príplatku možno podať do 15 dní od doručenia rozhodnutia odvolanie, o ktorom rozhodne ministerstvo.

(2) Proti rozhodnutiu ministerstva o nároku na príplatok podľa § 95 ods. 5 možno podať rozklad, o ktorom rozhodne minister.

(3) Sudca a osoby uvedené v § 100 ods. 2 môžu podať na súd návrh na preskúmanie rozhodnutia vo veciach príplatku do 30 dní odo dňa doručenia právoplatného rozhodnutia.

§ 102

(1) Na účely zdravotného poistenia,[24]) nemocenského poistenia a dôchodkového zabezpečenia[25]) sa sudca posudzuje ako zamestnanec; osobný úrad sudcu sa posudzuje ako zamestnávateľ.

(2) Na účely platenia príspevku na poistenie v nezamestnanosti sa sudca zvolený na štyri roky posudzuje ako zamestnanec; osobný úrad sudcu sa posudzuje ako zamestnávateľ.

(3) Sudca ustanovený do funkcie bez časového obmedzenia neplatí príspevok na poistenie v nezamestnanosti. Za takého sudcu osobný úrad sudcu neplatí príspevok na poistenie v nezamestnanosti.

DEVIATA HLAVA
NÁHRADA ŠKODY

§ 103
Predchádzanie škodám

Správa súdov je povinná bez zbytočného odkladu zabezpečiť odstránenie okolností ohrozujúcich život, zdravie alebo majetok osôb, ktoré sudca v súvislosti s konaním pred súdom oznámi správe súdov.

§ 104
Zodpovednosť za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom

Za škodu spôsobenú rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom súdu zodpovedá štát. Kedy a v akej miere môže štát vymáhať náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom od sudcu, ustanovuje osobitný predpis.[26])

§ 105
Požadovanie náhrady škody a určovanie jej výšky

(1) Správa súdu je povinná vymáhať od sudcu náhradu škody, za ktorú zodpovedá.

(2) Výška náhrady škody spôsobenej z nedbanlivosti nesmie presiahnuť u jednotlivého sudcu sumu rovnajúcu sa trojnásobku jeho funkčného platu pred porušením povinnosti, ktorým spôsobil škodu.

(3) O povinnosti nahradiť škodu a o výške požadovanej náhrady škody rozhoduje predseda súdu. Ak spôsobil škodu predseda súdu sám alebo spoločne so sudcom a podriadeným zamestnancom, rozhodne o povinnosti nahradiť škodu a o jej výške predseda krajského súdu. O povinnosti nahradiť škodu a o jej výške u predsedov vyšších súdov rozhodne ministerstvo.

Zodpovednosť štátu

§ 106

(1) Za škodu, ktorá vznikla sudcovi pri výkone funkcie alebo v súvislosti s ňou, zodpovedá štát. Štát zodpovedá aj za škodu, ktorá sudcovi a jeho rodinným príslušníkom vznikla pre výkon funkcie sudcu.

(2) Za štát koná príslušná správa súdu.

§ 107

Štát sa nemôže zbaviť zodpovednosti, ak sudca utrpel škodu

a) počas súdneho pojednávania alebo iného verejného úkonu,

b) pri výsluchu účastníka konania mimo súdneho pojednávania v priestoroch súdu alebo na inom mieste, kde uskutočnil úkon,

c) pri rozhodovaní o väzbe,

d) pri odvracaní nebezpečenstva ohrozujúceho život alebo zdravie alebo škody hroziacej na majetku, ak tento stav sám nevyvolal,

e) pre výkon funkcie sudcu.

§ 108
Zodpovednosť za škodu na odložených veciach

Za veci, ktoré sa pri výkone funkcie obvykle nenosia, napríklad väčšie sumy peňazí, klenoty a iné cennosti, a ktoré správa súdu neprevzala do osobitnej úschovy, má sudca právo na náhradu len do sumy 15 000 Sk. Ak sa zistí, že škodu na týchto veciach spôsobil iný sudca alebo zamestnanec súdu, alebo ak správa súdu prevzala tieto veci do osobitnej úschovy, uhradí správa súdu škodu bez obmedzenia.

§ 109
Náhrada škody pri úrazoch a chorobách z povolania

Sudca má právo na náhradu škody, ak pri výkone funkcie sudcu alebo v priamej súvislosti s ňou dôjde k jeho poškodeniu na zdraví alebo k jeho smrti úrazom (ďalej len „úraz“). To platí aj vtedy, ak došlo k ublíženiu na zdraví pre výkon funkcie sudcu.

§ 110
Náhrada za stratu na plate

(1) Náhrada za stratu na plate počas dočasnej neschopnosti na výkon funkcie je rozdiel medzi posledným funkčným platom sudcu pred vznikom škody spôsobenej úrazom alebo chorobou z povolania a výškou nemocenského a príplatku k nemocenskému.

(2) Náhrada škody podľa odseku 1 patrí aj pri ďalšej neschopnosti na výkon funkcie z dôvodu toho istého úrazu alebo choroby z povolania; pritom sa vychádza z funkčného platu sudcu pred vznikom tejto ďalšej škody.

(3) Náhrada za stratu na plate po skončení dočasnej neschopnosti na výkon funkcie sa pri uznaní invalidity poskytne sudcovi v takej výške, aby spolu s jeho invalidným dôchodkom a príplatkom k dôchodku dosiahol naposledy určený funkčný plat. Pritom sa neprihliada na zvýšenie invalidného dôchodku pre bezvládnosť.

(4) Ak je sudca neschopný na výkon funkcie napriek úľavám a skrátenému úväzku, patrí mu náhrada podľa odseku 1, aj keď je zárobkovo činný.

(5) Náhrada za stratu na plate podľa odsekov 1 a 2 patrí najdlhšie do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom sudca dovŕšil vek 65 rokov.

§ 111
Náhrada za bolesť a sťaženie spoločenského uplatnenia

Ak sudca utrpel úraz v dôsledku trestného činu spáchaného inou osobou pre výkon funkcie sudcu alebo v dôsledku konania, ktoré smerovalo proti výkonu funkcie sudcu, patrí mu náhrada za bolesť najmenej v dvojnásobnej výške.

§ 112
Jednorazové mimoriadne odškodnenie

Sudcovi, ktorý v dôsledku úrazu, ku ktorému došlo v dôsledku trestného činu spáchaného inou osobou pre výkon funkcie sudcu alebo v dôsledku konania, ktoré smerovalo proti výkonu funkcie sudcu, stratil schopnosť vykonávať funkciu sudcu, patrí jednorazové mimoriadne odškodnenie vo výške stonásobku minimálnej mzdy.

§ 113
Odškodnenie pozostalých a rodinných príslušníkov

(1) Ak sudca, ktorý z dôvodu úrazu, ku ktorému došlo v dôsledku trestného činu spáchaného inou osobou pre výkon funkcie sudcu alebo v dôsledku konania, ktoré smerovalo proti výkonu funkcie sudcu, zomrel, patrí jednorazové odškodnenie pozostalých pozostalému manželovi a každému dieťaťu, ktoré má nárok na sirotský dôchodok vo výške päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. V odôvodnených prípadoch sa jednorazové odškodnenie prizná aj rodičom zomretého sudcu vo výške dvadsaťnásobku minimálnej mzdy.

(2) Náhrada vecnej škody patrí dedičom zomretého sudcu.

(3) Nákladmi spojenými s pohrebom sa rozumejú najmä náklady účtované pohrebným ústavom, cintorínske poplatky, náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule do výšky 25 000 Sk, náklady na úpravu hrobu, cestovné náklady a jedna tretina primeraných nákladov na smútočné ošatenie a smútočné pohostenie. Náklady na smútočné ošatenie a cestovné náklady sa hradia len manželovi, deťom, rodičom a starým rodičom alebo ďalším osobám, ktoré boli na zomretého

odkázané výživou.

(4) Nároky upravené v § 109 až 112 patria aj manželovi, manželke alebo deťom sudcu, ak utrpeli škodu pre výkon funkcie sudcu.

§ 114
Konanie vo veciach náhrady škody

(1) O náhrade škody podľa tohto zákona rozhoduje v prvom stupni predseda súdu, na ktorom sudca vykonáva funkciu alebo na ktorom pred svojou smrťou svoju funkciu vykonával, ak nie je ustanovené inak. K spôsobu a rozsahu náhrady škody sa vyjadrí sudcovská rada.

(2) O odvolaní proti rozhodnutiu predsedu okresného súdu rozhoduje predseda príslušného krajského súdu, o odvolaní proti rozhodnutiu predsedu krajského súdu rozhoduje ministerstvo. Proti rozhodnutiu predsedu najvyššieho súdu je možný rozklad.

(3) Na konanie o náhrade škody sa vzťahujú všeobecné predpisy o správnom konaní.

(4) Proti rozhodnutiu o odvolaní (rozklade) má právo podať sudca žalobu o preskúmanie rozhodnutia do 30 dní odo dňa jeho doručenia.

(5) Ak ide o náhradu škody spôsobenej úrazom alebo chorobou z povolania, rozhoduje v prvom stupni vždy predseda krajského súdu alebo predseda najvyššieho súdu.

TRETIA ČASŤ
DISCIPLINÁRNA ZODPOVEDNOSŤ SUDCOV

PRVÁ HLAVA
VŠEOBECNÉ USTANOVENIA O DISCIPLINÁRNEJ ZODPOVEDNOSTI

§ 115
Rozsah disciplinárnej zodpovednosti sudcu

Sudca je disciplinárne zodpovedný za disciplinárne previnenie a za konanie, ktoré má znaky priestupku podľa osobitného predpisu,[27]) alebo za konanie, ktoré môže byť postihnuté sankciami podľa osobitných predpisov.[28])

§ 116
Disciplinárne previnenie

(1) Disciplinárnym previnením je zavinené nesplnenie alebo porušenie povinností sudcu, správanie, ktoré vzbudzuje oprávnené pochybnosti o nezávislosti sudcu, o svedomitosti a nestrannosti sudcu pri rozhodovaní, o nezaujatosti sudcu voči účastníkom konania a o úsilí ukončiť súdne konanie spravodlivo a bez zbytočných prieťahov.

(2) Závažným disciplinárnym previnením je vedomé porušenie povinnosti sudcu rozhodovať nestranne a nezaujato. Konanie uvedené v odseku 1 je závažným disciplinárnym previnením, ak vzhľadom na povahu porušenej povinnosti, spôsob konania, mieru zavinenia, opakovanie alebo iné priťažujúce okolnosti je jeho škodlivosť zvýšená.

§ 117
Disciplinárne opatrenie

(1) Za disciplinárne previnenie disciplinárny súd uloží niektoré z týchto disciplinárnych opatrení:

a) napomenutie,

b) zníženie funkčného platu až o 15 % na obdobie najviac troch mesiacov a pri opätovnom disciplinárnom previnení, ktorého sa sudca dopustil v čase pred zahladením disciplinárneho postihu, na obdobie najviac šiestich mesiacov.

(2) Za priestupok alebo za iné porušenie zákona možno uložiť za podmienok ustanovených osobitnými predpismi tieto disciplinárne opatrenia:

a) napomenutie,

b) pokutu vo výške ustanovenej osobitnými predpismi,

c) zákaz činnosti s výnimkou výkonu funkcie sudcu na čas ustanovený osobitnými predpismi,

d) prepadnutie veci.

Tieto disciplinárne opatrenia možno uložiť jednotlivo alebo popri sebe; napomenutie nemožno uložiť spolu s iným opatrením uvedeným v odsekoch 1 a 2.

(3) Za závažné disciplinárne previnenie alebo za priestupok, ktorý má súčasne povahu závažného disciplinárneho previnenia, disciplinárny súd uloží ako disciplinárne opatrenie

a) odvolanie z funkcie predsedu senátu alebo

b) preloženie sudcu na iný súd toho istého stupňa alebo nižšieho stupňa.

(4) Za závažné disciplinárne previnenie alebo za priestupok, ktorý má súčasne povahu závažného disciplinárneho previnenia, ktoré nie sú zlučiteľné s výkonom funkcie sudcu, disciplinárny súd uloží ako disciplinárne opatrenie aj odvolanie z funkcie sudcu; o odvolaní z funkcie sudcu rozhodne národná rada.

(5) Disciplinárnym opatrením za vedomé nesplnenie povinnosti podať majetkové priznanie podľa § 32 ods. 1 ani v ustanovenej lehote podľa § 33 ods. 1 alebo za uvedenie vedome nepravdivých údajov v majetkovom priznaní, alebo za nespôsobilosť sudcu hodnoverným spôsobom preukázať pôvod majetkových prírastkov, ktoré zjavne presahujú súhrn jeho platov a iných vyčíslených príjmov [§ 31 ods. 2 písm. c)], je vydanie a zverejnenie rozhodnutia o tom, že dotknutý sudca v príslušnom roku nepreukázal spôsobom predpokladaným zákonom pôvod svojich majetkových prírastkov, ktorým konaním mohol narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

(6) Konanie v odseku 5 možno podľa okolností prípadu považovať za závažné disciplinárne previnenie, najmä ak ide o opakované porušenie niektorej z povinností sudcu uvedených v odseku 5 alebo ak ide o značný majetkový prírastok, ktorého pôvod sudca nepreukázal, za ktoré možno spolu s opatrením podľa odseku 5 uložiť ako disciplinárne opatrenie aj odvolanie z funkcie sudcu (odsek 4); o odvolaní z funkcie sudcu rozhodne národná rada.

(7) Nedostatky v práci menšieho významu alebo poklesky v správaní menšieho významu, alebo priestupok môže orgán, ktorý je oprávnený podať návrh na začatie disciplinárneho konania, vybaviť, ak je to postačujúce, aj tým, že sudcu písomne napomenie.

(8) Disciplinárny súd môže upustiť od uloženia disciplinárneho opatrenia za priestupok alebo za iné porušenie tohto zákona a výnimočne aj za zavinené nesplnenie alebo za porušenie povinnosti sudcu, ak to považuje za postačujúce vzhľadom na menej závažný charakter porušenej povinnosti, spôsob konania a mieru zavinenia.

(9) Dotknutý sudca sa môže v lehote 15 dní odo dňa, keď sa dozvie o udelení napomenutia, obrátiť na príslušný disciplinárny súd s návrhom na určenie, že napomenutie je neplatné.

§ 118
Zánik disciplinárnej zodpovednosti sudcu

(1) Zodpovednosť sudcu za disciplinárne previnenie zaniká uplynutím premlčacej lehoty, ktorá je dvojročná a plynie odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia.

(2) Premlčanie disciplinárneho previnenia sa prerušuje

a) podaním návrhu na začatie disciplinárneho konania za disciplinárne previnenie, o ktorého premlčanie ide, a po ňom nasledujúcimi úkonmi diciplinárneho súdu smerujúcimi k ukončeniu disciplinárneho konania alebo

b) ak sa v premlčacej lehote sudca dopustí iného disciplinárneho previnenia.

(3) Prerušením premlčania začína plynúť nová premlčacia lehota.

DRUHÁ HLAVA
DISCIPLINÁRNY SÚD

§ 119

(1) Disciplinárnu zodpovednosť zisťuje a disciplinárne opatrenia ukladá disciplinárny súd. Disciplinárny súd tiež zisťuje, či sú dané dôvody odvolania z funkcie sudcu podľa § 18 ods. 1 alebo 2.

(2) Najvyšší súd je na účely disciplinárneho konania disciplinárnym súdom.

(3) Sudcov disciplinárneho súdu volí na obdobie troch rokov Rada sudcov Slovenskej republiky z kandidátov navrhnutých príslušnými sudcovskými radami tak, aby v ňom mali primerané zastúpenie sudcovia všetkých druhov a stupňov všeobecných súdov. Za sudcu disciplinárneho súdu môže byť zvolený sudca,

a) ktorý vo funkcii sudcu pôsobí najmenej päť rokov,

b) ktorému nebolo uložené disciplinárne opatrenie,

c) proti ktorému sa nevedie disciplinárne konanie
(ďalej len „sudca disciplinárneho súdu“).
Členovia Rady sudcov Slovenskej republiky, sudcovských rád a predsedovia a podpredsedovia súdov nemôžu byť volení za sudcu disciplinárneho súdu.

(4) Na účely disciplinárneho konania sa sudcovia disciplinárneho súdu zvolení podľa odseku 3, ktorí nie sú sudcami najvyššieho súdu, považujú za sudcov dočasne pridelených podľa § 12 ods. 1 na najvyšší súd; nezakladá to však nárok na základný plat alebo príplatky, ktoré takému prideleniu zodpovedajú podľa tohto zákona.

(5) Disciplinárny súd rozhoduje v disciplinárnych senátoch, ktorých počet určuje Rada sudcov Slovenskej republiky. Predsedov disciplinárnych senátov volí a odvoláva Rada sudcov Slovenskej republiky vždy zo sudcov najvyššieho súdu. Rada sudcov Slovenskej republiky ku koncu kalendárneho roka určí rozvrh práce na nasledujúci kalendárny rok, v ktorom určí zloženie disciplinárnych senátov, určí spôsob prideľovania vecí, ako aj spôsob vzájomného zastupovania sudcov disciplinárneho súdu.

(6) Disciplinárny senát prvého stupňa je päťčlenný; dvaja členovia disciplinárneho senátu sú zvolení sudcovia krajských súdov, ďalší dvaja členovia sú zvolení sudcovia okresných súdov a senátu predsedá podľa odseku 5 zvolený sudca najvyššieho súdu. Odvolací disciplinárny senát je sedemčlenný a za jeho členov môžu byť zvolení len sudcovia najvyššieho súdu.

(7) Disciplinárny sudca nemôže byť zaradený do disciplinárneho senátu počas dočasného pridelenia podľa § 12 ods. 2 písm. a) a c) a § 12 ods. 3, ak nejde o dočasné pridelenie na súd vyššieho stupňa, počas dočasného pozastavenia výkonu funkcie sudcu podľa § 22 alebo ak sa proti nemu vedie disciplinárne konanie.

(8) Funkcia disciplinárneho sudcu zanikne

a) zánikom funkcie sudcu,

b) ustanovením sudcu za predsedu alebo podpredsedu súdu,

c) zvolením sudcu za člena sudcovskej rady alebo Rady sudcov Slovenskej republiky,

d) právoplatnosťou rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia.

(9) Ak disciplinárny senát vykonal úkony v disciplinárnom konaní začatom pred uplynutím svojho funkčného obdobia, disciplinárne konanie dokončí, aj keď jeho funkčné obdobie už uplynulo.

TRETIA HLAVA
DISCIPLINÁRNE KONANIE

§ 120
Začatie disciplinárneho konania

(1) Disciplinárne konanie sa začína na návrh. Bez návrhu možno disciplinárne konanie začať len v prípade, ak orgán činný v trestnom konaní postúpil vec disciplinárnemu súdu.

(2) Návrh na začatie disciplinárneho konania je oprávnený podať

a) minister,

b) predseda krajského súdu aj proti sudcovi okresného súdu v jeho obvode,

c) predseda súdu proti sudcovi príslušného súdu.

(3) Na podnet ministra alebo sudcovskej rady predseda súdu je povinný podať návrh na začatie disciplinárneho konania.

(4) Za priestupky ublíženia na zdraví z nedbanlivosti, úmyselného narušenia občianskeho spolužitia hrubým konaním a proti majetku spáchané medzi blízkymi osobami orgán uvedený v odseku 2 podá návrh na začatie disciplinárneho konania len z podnetu poškodeného, jeho zákonného zástupcu alebo opatrovníka. Podnet možno vziať späť až dovtedy, kým sa disciplinárny senát, a ak sa podalo odvolanie, odvolací senát odoberie na poradu.

(5) Návrh na začatie disciplinárneho konania možno podať na disciplinárnom súde do dvoch mesiacov odo dňa, keď sa orgán oprávnený podať návrh dozvedel o disciplinárnom previnení, najneskôr však do dvoch rokov odo dňa spáchania disciplinárneho previnenia. Ak ide o priestupok, môže oprávnený orgán oznámiť jeho spáchanie najneskôr do jedného roka odo dňa jeho spáchania.

(6) Návrh musí obsahovať meno a priezvisko sudcu, proti ktorému návrh smeruje, opis skutku, pre ktorý sa navrhuje začatie disciplinárneho konania, a označenie dôkazov, o ktoré sa návrh opiera; ak ide o priestupok, návrh musí ďalej obsahovať označenie príslušného ustanovenia zákona, ktorého znaky skutok napĺňa, a dôkazy, ktoré svedčia o spáchaní priestupku.

(7) Návrh na začatie disciplinárneho konania možno vziať späť až dovtedy, kým sa disciplinárny senát, prípadne odvolací disciplinárny senát odoberie na záverečnú poradu. Nový návrh v takomto prípade už nemožno podať.

§ 121
Rozhodovanie o námietke zaujatosti

(1) Ak nastanú okolnosti, ktoré môžu zakladať dôvod zaujatosti predsedu disciplinárneho senátu alebo jeho členov, môže ten, koho sa konanie týka, namietať ich zaujatosť.

(2) O zaujatosti rozhodne iný disciplinárny senát rovnakého stupňa. Ak prvostupňový disciplinárny senát nemožno zostaviť z dôvodu námietky, ktorá smeruje proti všetkým členom prvostupňových disciplinárnych senátov, rozhodne o nej druhostupňový disciplinárny senát.

(3) Ak je počet zaujatých sudcov disciplinárneho súdu taký, že nemožno zložiť disciplinárny senát, rozhodne o jeho prípadnej voľbe a o zložení Rada sudcov Slovenskej republiky.

§ 122
Upovedomenie o začatí disciplinárneho konania

O začatí disciplinárneho konania upovedomí predseda disciplinárneho senátu sudcu, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, doručením návrhu na začatie disciplinárneho konania do vlastných rúk a poučí ho o práve zvoliť si obhajcu z radov advokátov alebo sudcov, vyjadriť sa ku skutočnostiam, ktoré sa mu kladú za vinu, a navrhnúť dôkazy na svoju obhajobu.

§ 123
Predbežné šetrenie

Ak obsah návrhu na začatie disciplinárneho konania vyžaduje predbežné objasnenie uvádzaných skutočností, predseda disciplinárneho senátu alebo ním poverený člen disciplinárneho senátu vykoná potrebné šetrenie. Môže zistiť stanovisko sudcu, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, zistiť potrebné ďalšie skutočnosti a dôkazy, ktoré v návrhu nie sú uvedené, a ak ide o listiny alebo iné veci, zadovážiť ich na vykonanie dôkazu.

§ 124
Zastavenie disciplinárneho konania

Disciplinárny senát bez ústneho pojednávania konanie zastaví, ak

a) bol návrh na začatie disciplinárneho konania podaný oneskorene alebo vzatý späť,

b) bol návrh na začatie disciplinárneho konania podaný bez podnetu poškodeného, ak je taký podnet potrebný, alebo ak bol podnet vzatý späť,

c) bol sudca odvolaný z funkcie, ak sa vzdal funkcie alebo ak jeho funkcia zanikla podľa § 19; ak je sudca disciplinárne stíhaný za priestupok alebo za konanie, ktoré môže byť postihnuté sankciami podľa osobitných predpisov, disciplinárny senát postúpi vec v takom prípade orgánu príslušnému na prejednanie takej veci,

d) je sudca disciplinárne stíhaný za priestupok, ktorého prejednaniu bráni amnestia,

e) zanikla zodpovednosť za disciplinárne previnenie alebo za priestupok,

f) o skutku, pre ktorý sa disciplinárne konanie vedie, sa právoplatne rozhodlo v trestnom konaní.

§ 125
Prerušenie disciplinárneho konania

(1) Ak sa disciplinárny senát domnieva, že skutočnosti, ktoré sa sudcovi kladú za vinu, majú znaky trestného činu, disciplinárne konanie preruší a vec postúpi príslušnému orgánu činnému v trestnom konaní.

(2) Disciplinárny senát preruší disciplinárne konanie aj vtedy, ak sa dozvie, že pre skutok, pre ktorý sa disciplinárne konanie začalo, sa proti sudcovi vedie trestné konanie.

(3) Prerušenie disciplinárneho konania trvá do právoplatnosti rozhodnutia v trestnom konaní. Ak nie sú splnené podmienky na pokračovanie v disciplinárnom konaní alebo na konanie v osobitných prípadoch, disciplinárny senát disciplinárne konanie zastaví.

§ 126
Nariadenie ústneho pojednávania

(1) Po vykonaní predbežného šetrenia alebo ak nie je také šetrenie potrebné, určí predseda disciplinárneho senátu termín ústneho pojednávania, upovedomí o ňom orgán, ktorý podal návrh na začatie disciplinárneho konania, sudcu, proti ktorému návrh smeruje, a ak má sudca obhajcu, aj jeho obhajcu. Ak ide o disciplinárne konanie za priestupok, upovedomí sa o termíne ústneho pojednávania aj poškodený, jeho zástupca alebo opatrovník. Sudcovi, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, jeho obhajcovi a poškodenému alebo jeho zástupcovi, alebo opatrovníkovi sa doručí návrh na začatie disciplinárneho konania spolu s poučením o ich právach.

(2) Ak treba vypočuť svedkov, predvolá ich predseda disciplinárneho senátu na ústne pojednávanie.

(3) Termín ústneho pojednávania sa určí tak, aby sudca a jeho obhajca mali od upovedomenia aspoň päť pracovných dní na prípravu obhajoby. Rovnakú lehotu na prípravu treba poskytnúť orgánu, ktorý podal návrh na začatie disciplinárneho konania, a poškodenému, prípadne jeho zástupcovi alebo opatrovníkovi.

(4) O termíne ústneho pojednávania sa upovedomí aj predseda súdu, na ktorom je sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, činný, ak nebol upovedomený už ako navrhovateľ.

§ 127
Ústne pojednávanie

(1) Ústne pojednávanie sa koná zásadne v prítomnosti sudcu, proti ktorému návrh smeruje. V jeho neprítomnosti možno vec prejednať iba vtedy, ak bol o termíne ústneho pojednávania riadne upovedomený a ak sa odmietne dostaviť pred disciplinárny senát alebo ak sa bez dôvodného ospravedlnenia nedostaví, alebo ak sa práva účasti na ústnom pojednávaní výslovne vzdá. Ak si sudca zvolí obhajcu, má obhajca právo zúčastniť sa na ústnom pojednávaní.

(2) Na začiatku ústneho pojednávania prednesie navrhovateľ návrh na začatie disciplinárneho konania a odôvodní ho. Ak navrhovateľ nie je prítomný, prednesie návrh na začatie disciplinárneho konania predseda disciplinárneho senátu alebo ním určený člen disciplinárneho senátu; obdobne sa postupuje, ak vec disciplinárnemu senátu oznámil príslušný orgán.

(3) Ak sa vedie disciplinárne konanie za priestupok, môže poškodený, ktorému bola spôsobená majetková škoda, uplatniť pred začatím dokazovania nárok na jej náhradu. Predseda disciplinárneho senátu poučí poškodeného o jeho práve, ak sa tak už nestalo v upovedomení o ústnom pojednávaní.

(4) Ak sa vykonalo predbežné šetrenie, predseda disciplinárneho senátu alebo ním určený člen disciplinárneho senátu oboznámi disciplinárny senát a účastníkov konania s jeho výsledkami.

(5) Predseda disciplinárneho senátu vypočuje sudcu, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, a vykoná ďalšie potrebné dôkazy. Sudca má právo odoprieť výpoveď. Osoby, ktoré boli povolané ako svedkovia, prípadne znalci, sú povinné sa na ústne pojednávanie dostaviť a pred

disciplinárnym senátom vypovedať.

(6) Sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, jeho obhajca a ten, kto návrh podal, majú právo vyjadriť sa k vykonávaným dôkazom, klásť svedkom a znalcom otázky a podávať návrhy na doplnenie dokazovania. Rovnaké práva prislúchajú aj poškodenému, prípadne jeho zástupcovi alebo opatrovníkovi.

(7) Po skončení dokazovania sa môže k veci vyjadriť ten, kto návrh podal, poškodený, prípadne jeho zástupca alebo opatrovník, obhajca a sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie. Sudcovi, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, patrí vždy posledné slovo.

(8) Ústne pojednávanie pred disciplinárnym senátom je verejné.

§ 128
Zápisnica o ústnom pojednávaní a o porade

O ústnom pojednávaní pred disciplinárnym senátom a o porade disciplinárneho senátu sa vyhotovuje zápisnica. Zápisnicu o ústnom pojednávaní podpisuje predseda disciplinárneho senátu a zapisovateľ, zápisnicu o porade predseda disciplinárneho senátu, členovia disciplinárneho senátu a zapisovateľ.

§ 129
Rozhodnutie disciplinárneho súdu

(1) Disciplinárny senát je povinný rozhodnúť o disciplinárnom previnení alebo o priestupku sudcu spravidla do troch mesiacov od podania návrhu na disciplinárne konanie alebo od oznámenia priestupku disciplinárnemu súdu príslušným orgánom.

(2) Ak disciplinárny senát dôjde k záveru, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia alebo priestupku, rozhodne, že je vinný, a uloží mu disciplinárne opatrenie podľa tohto zákona.

(3) Ak bol sudca uznaný za vinného priestupkom, disciplinárny senát uloží sudcovi povinnosť nahradiť škodu, ak poškodený nárok na náhradu škody včas uplatnil a škoda a jej výška sa spoľahlivo zistili. Inak odkáže poškodeného s jeho nárokom na občianskoprávne konanie alebo na konanie pred iným príslušným orgánom, a to i vtedy, ak nárok prizná čo i len sčasti.

(4) Ak disciplinárny senát dôjde k záveru, že sa sudca disciplinárneho previnenia alebo priestupku nedopustil alebo že mu nemožno disciplinárne previnenie alebo priestupok preukázať, sudcu oslobodí. Poškodeného, ktorý uplatnil nárok na náhradu škody, odkáže s jeho nárokom na občianskoprávne konanie alebo na konanie pred iným príslušným orgánom.

(5) Ak disciplinárny senát sudcu oslobodil, má sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie viedlo, nárok voči štátu na náhradu trov účelne vynaložených v súvislosti s disciplinárnym konaním. Disciplinárny senát rozhodne o tomto nároku vo svojom rozhodnutí. Ak treba vykonať ďalšie vyšetrovanie, rozhodne o nároku sudcu na náhradu trov samostatným rozhodnutím.

(6) Disciplinárny senát zastaví disciplinárne konanie, ak vyjde najavo niektorý z dôvodov zastavenia uvedených v § 124 pri ústnom pojednávaní.

(7) Predseda disciplinárneho senátu rozhodnutie vyhlási na ústnom pojednávaní a vždy verejne. Rozhodnutie treba vyhotoviť písomne. Okrem výroku musí rozhodnutie obsahovať aj jeho stručné odôvodnenie a poučenie o odvolaní.

§ 130
Doručenie rozhodnutia

Rozhodnutie disciplinárneho senátu sa doručí sudcovi, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie, do vlastných rúk. Ďalej sa rozhodnutie doručí obhajcovi, ak ho sudca má, orgánu, ktorý navrhol začatie disciplinárneho konania, a ak nepodal návrh na začatie disciplinárneho konania, aj predsedovi súdu, na ktorom je sudca činný.

§ 131
Odvolanie

(1) Proti rozhodnutiu prvostupňového disciplinárneho senátu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa, keď sa rozhodnutie odvolateľovi doručilo. Odvolanie treba podať na disciplinárnom súde. Včas podané odvolanie má odkladný účinok.

(2) Odvolanie môže podať

a) sudca, proti ktorému sa disciplinárne konanie vedie,

b) predseda príslušného súdu, ktorý podal návrh na začatie disciplinárneho konania alebo ktorému vec postúpil orgán činný v trestnom konaní,

c) aj orgán, ktorý návrh podal.

(3) O odvolaní rozhoduje odvolací disciplinárny senát.

(4) Ak odvolací disciplinárny senát odvolanie nezamietne, napadnuté rozhodnutie úplne alebo sčasti zruší a rozhodne spravidla sám vo veci alebo vec vráti na nové prejednanie a rozhodnutie.

§ 132
Obnova disciplinárneho konania

(1) V lehote troch rokov od právoplatnosti rozhodnutia disciplinárneho senátu môže sudca podať návrh na obnovu disciplinárneho konania.

(2) Iný mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatnému rozhodnutiu disciplinárneho senátu nie je prípustný.

§ 133
Výkon rozhodnutia

(1) Opatrenia potrebné na výkon uloženého disciplinárneho opatrenia vykoná osobný úrad sudcu.

(2) Výnos pokút uložených v disciplinárnom konaní je príjmom štátneho rozpočtu. Vlastníkom prepadnutých vecí sa stáva štát.

(3) Disciplinárne opatrenia podľa § 117 ods. 2 písm. b) až d) sa vykonávajú aj vtedy, ak sudcovi, ktorému sa uložili, funkcia sudcu zanikla. Na rozhodnutie o upustení od výkonu zvyšku zákazu činnosti podľa osobitných predpisov je príslušný disciplinárny súd, ktorý vo veci rozhodol v prvom stupni.

(4) Disciplinárne opatrenia uložené za priestupok alebo jeho zvyšok nemožno vykonať, ak sa na priestupok vzťahuje amnestia.

(5) Rozhodnutie o povinnosti sudcu nahradiť škodu možno vykonať podľa osobitného predpisu.[29])

Zahladenie disciplinárneho postihu

§ 134

Disciplinárny postih za disciplinárne previnenie, za ktoré nebolo uložené disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu (§ 117 ods. 4), alebo za priestupok sa zahladzuje v lehote jedného roka od právoplatnosti rozhodnutia o uložení disciplinárneho opatrenia. Ak sa výkon disciplinárneho opatrenia do tohto času neskončil, disciplinárny postih sa zahladzuje vykonaním disciplinárneho opatrenia alebo právoplatnosťou rozhodnutia o upustení od výkonu zvyšku zákazu činnosti.

§ 135

Na sudcu, ktorému bolo uložené disciplinárne opatrenie podľa § 117 ods. 5, sa po uplynutí štyroch rokov od právoplatnosti rozhodnutia o uložení tohto disciplinárneho opatrenia hľadí, akoby nebol za disciplinárne previnenie stíhaný.

ŠTVRTÁ HLAVA
KONANIE DISCIPLINÁRNEHO SÚDU V OSOBITNÝCH PRÍPADOCH

§ 136

(1) V stanovisku k návrhu na odvolanie sudcu podľa § 18 ods. 1 na vyžiadanie národnej rady disciplinárny súd potvrdí právoplatnosť a vykonateľnosť rozhodnutí, na ktorých základe má byť sudca odvolaný z funkcie.

(2) V stanovisku k návrhu na odvolanie sudcu podľa § 18 ods. 2 na vyžiadanie národnej rady disciplinárny súd po vykonaní dokazovania vysloví, či je alebo nie je daný dôvod odvolania sudcu z funkcie.

(3) Pri vydávaní stanoviska podľa odseku 2 sa použijú primerane ustanovenia osobitného predpisu.[30])

§ 137

O námietkach sudcu proti hodnoteniu podľa § 27 ods. 7 rozhodne disciplinárny súd v konaní, v ktorom sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu.[30])

§ 138

(1) Ak bol sudca právoplatne odsúdený za trestný čin spáchaný z nedbanlivosti, disciplinárny súd rozhodne, či ide o čin, ktorý je nezlučiteľný s výkonom funkcie sudcu. Ak rozhodne, že ide o taký čin, môže mu uložiť disciplinárne opatrenie odvolanie z funkcie sudcu, inak konanie zastaví.

(2) Konanie sa začína na návrh orgánu uvedeného v § 120 ods. 2.

(3) O odvolaní z funkcie sudcu rozhodne národná rada.

ŠTVRTÁ ČASŤ
PRÍSEDIACI

§ 139
Predpoklady na voľbu prísediaceho

(1) Za prísediaceho môže byť zvolený občan, ktorý

a) v deň zvolenia dosiahol vek najmenej 30 rokov,

b) je spôsobilý na právne úkony a zdravotne spôsobilý na výkon funkcie prísediaceho,

c) je bezúhonný a jeho morálne vlastnosti dávajú záruku, že funkciu prísediaceho bude riadne vykonávať,

d) má trvalý pobyt na území Slovenskej republiky,

e) súhlasí so svojou voľbou k určitému súdu.

(2) Predpoklady na voľbu prísediaceho uvedené v odseku 1 písm. b) až e) a podmienku štátneho občianstva Slovenskej republiky musí prísediaci súčasne spĺňať po celý čas trvania funkcie prísediaceho.

(3) Prísediaci vojenského súdu musí byť profesionálny vojak alebo príslušník Policajného zboru alebo Slovenskej informačnej služby, alebo Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky, alebo Železničnej polície.

Voľba prísediacich

§ 140

(1) Prísediacich volia obecné zastupiteľstvá v obvode príslušného súdu z kandidátov z radov občanov, ktorí majú trvalý pobyt alebo pracujú v obvode súdu. Prísediacich navrhujú starostovia obcí a primátori miest. Ku kandidátom navrhovaným na voľbu si obecné zastupiteľstvo vyžiada vyjadrenie predsedu príslušného súdu.

(2) Prísediacich vojenských súdov volí príslušné zhromaždenie príslušníkov vojenských síl a ozbrojených zborov (ďalej len „zhromaždenie“) na návrh komisií ustanovených príslušnými veliteľmi podľa obvodov vojenských súdov.

(3) Obecné zastupiteľstvo a zhromaždenie vydá zvolenému prísediacemu osvedčenie o zvolení.

§ 141

(1) Prísediaci sú volení na obdobie štyroch rokov.

(2) Dňom zloženia sľubu sa prísediaci ujíma funkcie.

§ 142
Sľub

(1) Po svojom zvolení alebo ustanovení do funkcie skladajú prísediaci sľub podľa § 10 ods. 1. Odmietnutie zloženia sľubu alebo zloženie sľubu s výhradou má za následok stratu funkcie.

(2) Zloženie sľubu sa neopakuje, ak bol prísediaci zvolený znova.

(3) Sľub skladá prísediaci do rúk predsedu príslušného súdu a potvrdzuje ho svojím podpisom.

§ 143
Odvolanie z funkcie prísediaceho

(1) Na návrh predsedu príslušného súdu odvolá prísediaceho z funkcie obecné zastupiteľstvo alebo zhromaždenie, ktoré ho zvolilo, ak

a) závažným spôsobom porušil povinnosti prísediaceho,

b) prestal spĺňať predpoklady ustanovené týmto zákonom na výkon funkcie prísediaceho.

(2) Pred rozhodnutím o odvolaní si obecné zastupiteľstvo alebo zhromaždenie vyžiada vyjadrenie prísediaceho.

(3) Dňom, keď bolo prísediacemu doručené rozhodnutie o odvolaní, jeho funkcia zaniká.

§ 144
Vzdanie sa funkcie prísediaceho

Prísediaci sa môže vzdať svojej funkcie. Funkcia prísediaceho zaniká uplynutím troch kalendárnych mesiacov nasledujúcich po mesiaci, v ktorom bolo oznámenie o vzdaní sa funkcie doručené predsedovi súdu.

§ 145
Zánik funkcie prísediaceho

Funkcia prísediaceho zaniká dňom právoplatnosti rozhodnutia, ktorým bol prísediaci odsúdený za úmyselný trestný čin, pozbavený spôsobilosti na právne úkony alebo ktorým bola jeho spôsobilosť na právne úkony obmedzená, smrťou alebo vyhlásením za mŕtveho.

§ 146
Podmienky výkonu funkcie

(1) Prísediacim, ktorí sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, patrí počas výkonu funkcie prísediaceho alebo plnenia iných povinností spojených s touto funkciou náhrada mzdy vo výške priemerného zárobku.

(2) Prísediacim, ktorí nie sú v pracovnom pomere alebo v obdobnom pracovnom vzťahu, patrí počas výkonu funkcie prísediaceho alebo plnenia iných povinností spojených s touto funkciou náhrada.

(3) Náhradu mzdy podľa odseku 1 a náhradu podľa odseku 2 je povinný poskytovať štát prostredníctvom správy príslušného súdu. Prísediaci majú tiež nárok na náhradu hotových výdavkov, ktoré vzniknú výkonom funkcie prísediaceho alebo iných povinností spojených s touto funkciou.

(4) Prísediacim patrí okrem náhrady podľa odsekov 1 až 3 za každý deň pojednávania paušálna náhrada za výkon ich funkcie.

(5) Náhrady za výkon funkcie prísediaceho ustanoví všeobecne záväzný právny predpis, ktorý vydá ministerstvo.

(6) Za výkon funkcie prísediaceho sa považuje aj jeho účasť na odbornom vzdelávaní prísediacich.

(7) Prísediaci môže vykonávať funkciu najviac 12 pracovných dní v kalendárnom roku, ak vyšší počet dní na výkon funkcie nevyžaduje charakter veci, na ktorej prejednanie bol rozvrhom práce pridelený.

§ 147
Základné práva a povinnosti prísediacich

(1) Prísediaci má v súvislosti s výkonom funkcie právo na poskytnutie potrebnej literatúry a právnych predpisov nevyhnutných na riadny výkon funkcie a na bezplatné poskytnutie sudcovského talára. Ustanovenia tohto zákona o ochrane sudcov sa primerane vzťahujú aj na

ochranu prísediacich.

(2) Prísediaci sú povinní vykonávať svoje povinnosti svedomito a pri výkone funkcie aj v občianskom živote zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť dôstojnosť funkcie prísediaceho alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov.

(3) Prísediaci sú povinní zachovávať mlčanlivosť, a to aj po zániku funkcie, o veciach, o ktorých sa dozvedeli pri výkone funkcie, ak neboli tejto povinnosti zbavení podľa tohto zákona alebo osobou, v ktorej záujme túto povinnosť zachovávajú. Z vážnych dôvodov je oprávnený zbaviť prísediaceho povinnosti zachovávať mlčanlivosť aj predseda súdu, na ktorom prísediaci pôsobí.

(4) Prísediaci, ktorý bol najmenej desať dní vopred upovedomený o svojej povinnosti zúčastniť sa na zasadaní senátu a svoju neúčasť včas bez vážnych dôvodov neospravedlnil, je povinný nahradiť škodu, ktorá vznikla štátu náhradou trov v dôsledku zmarenia pojednávania neúčasťou prísediaceho. Na konanie o náhrade škody platí primerane ustanovenie § 114 tohto zákona.

PIATA ČASŤ
OSOBITNÉ USTANOVENIA O SUDCOCH VOJENSKÝCH SÚDOV A O SUDCOCH POVOLANÝCH NA VOJENSKÉ SÚDY

§ 148

(1) Sudca vojenského súdu okrem predpokladov podľa § 5 ods. 1 musí byť profesionálnym vojakom a mať hodnosť dôstojníka alebo generála.

(2) Kde sa v tomto zákone hovorí o sudcovi, predsedovi senátu alebo predsedovi okresného súdu, rozumie sa tým aj sudca, predseda senátu alebo predseda vojenského obvodového súdu; kde sa v tomto zákone hovorí o sudcovi, predsedovi senátu alebo predsedovi krajského súdu, rozumie sa tým aj sudca, predseda senátu alebo predseda vyššieho vojenského súdu. Kde sa v tomto zákone hovorí o okresnom súde, rozumie sa tým aj vojenský obvodový súd; kde sa v tomto zákone hovorí o krajskom súde, rozumie sa tým aj vyšší vojenský súd.

(3) Pridelenie, dočasné pridelenie, preloženie na iný ako vojenský súd, dočasné pozastavenie výkonu funkcie alebo prerušenie výkonu funkcie sudcu vojenského súdu je možné len po dohode s ministrom obrany Slovenskej republiky.

(4) Sudcu vojenského súdu nemožno prepustiť zo služobného pomeru, ak predtým nebol z funkcie sudcu odvolaný alebo sa tejto funkcie nevzdal.

(5) Ustanovenie odseku 4 sa nepoužije, ak je sudca prepustený z vojenskej služby na vlastnú žiadosť.

(6) Ak je sudca prepustený z vojenskej služby na vlastnú žiadosť a nevzdá sa funkcie sudcu, minister ho pridelí podľa zásad uvedených v § 11 na voľné miesto sudcu na iný ako vojenský súd rovnakého stupňa, prípadne so súhlasom sudcu na nižší stupeň. Ak sudcu nemožno podľa tohto ustanovenia prideliť, nemá nárok na plat.

(7) Ustanovenia § 45 až 51, § 93 a 94 a § 96 až 102 sa na sudcov vojenských súdov nevzťahujú.

(8) Kde sa v tomto zákone v ustanoveniach o sociálnom zabezpečení sudcov hovorí o ministerstve alebo o ministrovi, rozumie sa tým vo vzťahu k sudcom profesionálnym vojakom Ministerstvo obrany Slovenskej republiky alebo minister obrany Slovenskej republiky.

(9) Na účely príplatku k dôchodku sudcu sa za starobný a invalidný dôchodok podľa § 95 u sudcu profesionálneho vojaka považuje výsluhový dôchodok a invalidný výsluhový dôchodok podľa osobitného predpisu.[31]) Výsluhový dôchodok alebo invalidný výsluhový dôchodok spolu

s príplatkom k dôchodku sudcu vojenského súdu nesmie presiahnuť výšku dôchodku sudcu spolu s príplatkom k dôchodku sudcu, ktorý vykonával funkciu sudcu rovnaký počet rokov.

§ 149

(1) Sudca, ktorý je povolaný podľa osobitného predpisu[32]) na vojenské cvičenie ako dôstojník v zálohe, môže byť rozhodnutím ministra obrany Slovenskej republiky poverený na tento čas výkonom funkcie sudcu, ktorú inak vykonáva sudca vojenského súdu.

(2) Spôsob a podmienky povolania sudcov na vojenské súdy za brannej pohotovosti štátu ustanovuje osobitný predpis.

ŠIESTA ČASŤ
SPOLOČNÉ, PRECHODNÉ A ZÁVEREČNÉ USTANOVENIA

§ 150
Spoločné ustanovenia

(1) Na osobitný vzťah sudcu s výnimkou sudcov vojenských súdov sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu,[33]) ak tento zákon neustanovuje inak.

(2) Na disciplinárne konanie sa primerane vzťahujú ustanovenia osobitného predpisu,[34]) ak tento zákon neustanovuje inak alebo ak z povahy veci nevyplýva niečo iné.

§ 151
Prechodné ustanovenia

(1) Sudcovia a prísediaci ustanovení do funkcie podľa doterajších predpisov sa považujú za sudcov a prísediacich ustanovených podľa tohto zákona.

(2) Predsedovia senátov ustanovení do funkcie podľa doterajších predpisov sa považujú za ustanovených do funkcie predsedov senátov podľa tohto zákona.

(3) Predsedovia kolégií sa zvolia podľa tohto zákona do troch mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Zvolením predsedov kolégií sa skončí funkcia predsedov kolégií, ktorí boli do funkcie ustanovení podľa doterajších predpisov.

(4) Zloženie sudcovského sľubu podľa doterajších predpisov sa považuje za sľub podľa tohto zákona, ak ho sudca do 30 dní odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona nevypovie.

(5) Za čas výkonu funkcie sudcu sa na účely ustanovené v § 21 ods. 2, § 50 ods. 1, § 95 ods. 3 považuje aj čas výkonu funkcie arbitra a štátneho notára, čas výkonu funkcie v správe súdov a čas výkonu funkcie prokurátora, ako aj čas vykonávania inej právnickej činnosti, ak sa oprávnený stal sudcom do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona. Rovnako sa započítava aj čas, v ktorom sudca nemohol vykonávať funkcie z dôvodov uvedených v osobitnom predpise.[20])

(6) Minister môže so súhlasom Rady sudcov Slovenskej republiky na odstránenie tvrdosti zákona započítať do času výkonu funkcie sudcu aj inú právnu prax.

(7) Kde sa v tomto zákone používa pojem

a) rodičovská dovolenka, rozumie sa tým na účely peňažnej pomoci v materstve materská dovolenka,

b) ďalšia rodičovská dovolenka, rozumie sa tým na účely rodičovského príspevku ďalšia materská dovolenka.

(8) Odborná skúška, ktorá bola predpokladom na výkon funkcie podľa doterajších predpisov a bola vykonaná pred nadobudnutím účinnosti tohto zákona, sa považuje za skúšku podľa tohto zákona. Ustanovenie § 5 ods. 1 písm. a) sa nevzťahuje na justičného čakateľa, ktorý vykonal odbornú justičnú skúšku do dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

(9) Funkčným platom sa do 1. januára 2003 na účely § 22 ods. 5, § 24 ods. 8, § 36 ods. 2, § 37 ods. 5, § 47 ods. 3, § 48, § 58 ods. 5, § 63 ods. 4, § 64, § 84, § 86 ods. 1 a 2, § 93 ods. 1, § 94, § 96, § 105 ods. 2, § 110 a § 117 ods. 1 písm. b) rozumie plat určený podľa doterajších predpisov.

(10) Disciplinárne konania začaté pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona a disciplinárne previnenia a priestupky spáchané pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona sa dokončia a posudzujú podľa tohto zákona.

(11) Sudcovi nemožno uložiť za disciplinárne previnenie, ktorého sa dopustil pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, prísnejšie disciplinárne opatrenie, než aké bolo možné uložiť podľa doterajších predpisov.

(12) Za právnické vzdelanie podľa § 5 ods. 1 písm. b) sa považuje aj vysokoškolské vzdelanie získané na právnickej fakulte so sídlom na území Českej a Slovenskej Federatívnej Republiky.

§ 152
Zrušovacie ustanovenia

Zrušujú sa:

1. zákon č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1993 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z.,
2. § 4 ods. 3 zákona č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1993 Z. z.,
3. § 2, § 3, § 4 ods. 1 a 2, § 5 až 14, § 16 až 20 zákona č. 420/1991 Zb. o platových pomeroch sudcov a justičných čakateľov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 148/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 374/1994 Z. z. a zákona č. 57/1999 Z. z.,
4. § 28, § 30 až 33, § 36 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov).

Čl. II

Zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení zákona č. 264/1992 Zb. , zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 12/1993 Z. z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 4 a 5 sa vypúšťajú.
2. V § 8 sa vypúšťa odsek 3.
3. § 34 a 35 sa vypúšťajú.
4. § 37 a 38 sa vypúšťajú.
5. V § 39 sa vypúšťajú odseky 2 a 4. Doterajšie odseky 3 a 5 sa označujú ako odseky 2 a 3.
6. § 40 až 42 sa vypúšťajú.
7. V § 43 sa vypúšťa odsek 1. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.
8. § 44 a 45 sa vypúšťajú.
9. § 47 až 49 sa vypúšťajú.

10. V § 50 sa vypúšťajú odseky 3 až 6.
11. § 51 až 54 sa vypúšťajú.
12. § 56 a 57 sa vypúšťajú.
13. V § 58a odsek 1 znie:

„(1) Rada sudcov Slovenskej republiky je koordinačným orgánom sudcovských rád a orgánom zúčastňujúcim sa na štátnej správe súdov v rozsahu a spôsobom vymedzeným osobitným predpisom.[5a])“.

Poznámka pod čiarou k odkazu 5a znie:

„5a) Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov.“.

14. V § 59 sa vypúšťa odsek 1. Súčasne sa zrušuje označenie odseku 2.
15. § 60 sa vypúšťa.
16. § 64 až 73a sa vypúšťajú.

Čl. III

Zákon č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov v znení zákona č. 358/2000 Z. z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 4 ods. 2 písm. e) sa za slovo „zabezpečenia“ vkladá slovo „sudcov,“.
2. V poznámke pod čiarou k odkazu 20 sa citácia „Zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 114/1998 Z. z. v znení zákona č. 131/1999 Z. z., zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení zákona č. 54/1999 Z. z.“ nahrádza citáciou „Zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákon č. 73/1998 Z. z. o štátnej službe príslušníkov Policajného zboru, Slovenskej informačnej služby, Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky a Železničnej polície v znení neskorších predpisov, zákon č. 114/1998 Z. z. v znení zákona č. 131/1999 Z. z., zákon č. 200/1998 Z. z. o štátnej službe colníkov a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.“.
3. V poznámke pod čiarou k odkazu 43 sa citácia „Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 66/1994 Z. z. o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov“ nahrádza citáciou „Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 66/1994 Z. z. o platových pomeroch prokurátorov a právnych čakateľov prokuratúry Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov a zákon č. 385/2000 Z. z. o sudcoch a prísediacich a o zmene a doplnení niektorých zákonov“.

Čl. IV

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2001 okrem čl. I § 35 ods. 1, § 44, § 50 ods. 4, § 52 a 94, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2002, a čl. I § 65 až 80, § 81 ods. 1 prvej vety, § 82 až 91 a § 152 tretieho bodu, ktoré nadobúdajú účinnosť 1. januára 2003.

Rudolf Schuster v. r.

Jozef Migaš v. r.

Mikuláš Dzurinda v. r.

1) Napríklad Občiansky súdny poriadok, Trestný poriadok.

2) § 25 ods. 2 zákona č. 172/1990 Zb. o vysokých školách v znení neskorších predpisov.

3) Vyhláška Ministerstva školstva, mládeže a športu Slovenskej republiky č. 141/1991 Zb. o nostrifikácii diplomov a iných dokladov o štúdiu na zahraničných vysokých školách.

4) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.

5) Zákon č. 311/1999 Z. z. o registri trestov.

6) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov.

7) § 58a ods. 4 písm. a) zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z.

8) § 98 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov.

9) Zákon Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov.

10) § 58 a 58a zákona č. 335/1991 Zb. v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z. z. a zákona č. 385/2000 Z. z.

11) Čl. 3 ods. 1 písm. a) až e), ch) a i) ústavného zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 119/1995 Z. z. o zamedzení rozporu záujmov pri výkone funkcií ústavných činiteľov a vyšších štátnych funkcionárov.

12) § 143a Občianskeho zákonníka.

13) § 115 Občianskeho zákonníka.

14) Ústavný zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 119/1995 Z. z.

15) Zákon č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.

16) Zákon č. 119/1992 Zb. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov.

17) § 6 ods. 10 zákona č. 366/1999 Z. z. o daniach z príjmov.

18) Zákon č. 88/1968 Zb. o predĺžení materskej dovolenky, o dávkach v materstve a o prídavkoch na deti z nemocenského poistenia v znení neskorších predpisov.

19) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 120/1993 Z. z. o platových pomeroch niektorých ústavných činiteľov Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov.

20) Zákon č. 54/1956 Zb. o nemocenskom poistení zamestnancov v znení neskorších predpisov.

21) § 21 zákona č. 87/1991 Zb. o mimosúdnych rehabilitáciách v znení neskorších predpisov.

22) Napríklad Občiansky súdny poriadok, zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov.

23) Zákon č. 52/1998 Z. z. o ochrane osobných údajov v informačných systémoch.

24) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 273/1994 Z. z. o zdravotnom poistení, financovaní zdravotného poistenia, o zriadení Všeobecnej zdravotnej poisťovne a o zriaďovaní rezortných, odvetvových, podnikových a občianskych zdravotných poisťovní v znení neskorších predpisov.

25) Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1994 Z. z. o Sociálnej poisťovni v znení neskorších predpisov.

26) Zákon č. 58/1969 Zb. o zodpovednosti za škodu spôsobenú rozhodnutím orgánu štátu alebo jeho nesprávnym úradným postupom.

27) Napríklad § 2 ods. 1 a § 10 ods. 1 písm. b) zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch.

28) Napríklad zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody

a krajiny v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 222/1996 Z. z.

29) § 251 až 351 Občianskeho súdneho poriadku.

30) Občiansky súdny poriadok.

31) Zákon č. 114/1998 Z. z. o sociálnom zabezpečení vojakov v znení zákona č. 131/1999 Z. z.

32) Zákon č. 351/1997 Z. z. Branný zákon.

33) Zákonník práce v znení neskorších predpisov.

34) Trestný poriadok.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky, správca obsahu a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je
Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Račianska 71, 813 11 Bratislava,
tel.: +421 2 888 91 864, +421 2 888 91 865, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.